ПРОГРАМА
„ВИЗУАЛНИ ИЗКУСТВА“ 2027

I. Тематична област на културата / Обхват на програмата

Програма „Визуални изкуства“[1] 2027 е насочена към подкрепа за създаването, представянето, разпространението и развитието на проекти в областта на визуалните изкуства, насочени към създаване на ново художествено съдържание, достигане до публики и устойчиво развитие на сектора.

II. График за кандидатстване

Кандидатстването по програмата се осъществява в периода март – април 2027.

III. Цели на програмата

1. Насърчаване на създаването на нови произведения в областта на визуалните изкуства.
2. Подкрепа за публичното представяне, разпространението и популяризирането на произведенията на визуалното изкуство пред различни публики.
3. Стимулиране на осъществяването на изложбени, кураторски, образователни и интердисциплинарни проекти.
4. Насърчаване на художествените занаяти като част от съвременното визуално изкуство и средство за съхраняване, развитие и съвременна интерпретация на традиционните художествени практики.
5. Разширяване на достъпа на различни публики до визуалното изкуство чрез физически, дигитални и хибридни форми на представяне.
6. Подпомогне на развитието на професионални партньорства, международен обмен и устойчивост на културните процеси в областта на визуалните изкуства.

[1] „За целите на настоящата програма понятието „визуални изкуства“ обхваща традиционните, съвременните и интердисциплинарните форми на визуално художествено творчество, включително художествените занаяти, когато те се осъществяват като авторска творческа дейност.

IV. Кандидати

1. Допустими кандидати

1.1. Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1 от ЗЗРК;

1.2. Организации, регистрирани по Закона за народните читалища;

1.3. Български културни организации, които са разпоредителите с държавни или общински бюджетни средства само за финансиране на проекти, които не са част от основната дейност на организацията.

1.4. Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ.

V. Приложим режим на помощ

По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Разясненията по приложимия режим са изведени в Приложение № 1 към настоящите Условия.

VI. Финансови параметри

1. Общ размер на финансирането на програмата: 9% от общия бюджет за 2027 г.
2. Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро.
3. Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 40,000 евро.
4. Процент на съфинансиране: при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 15 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен (финансов и нефинансов) принос минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация.

Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране на една и съща дейност от други източници на средства.

VII. Дейности

Проектните предложения могат да включват една или повече от следните дейности, когато те формират последователен художествен процес и са обосновани съобразно целите на проекта.

1. Създаване на художествено съдържание

1.1. Създаване на нови произведения в областта на визуалните изкуства, включително (но не само) живопис, графика, скулптура, фотография, видеоарт, инсталации, дигитално изкуство, нови медии, художествен текстил, художествена керамика, художествено стъкло, художествена обработка на дърво, метал и кожа, авторска бижутерия и други форми на художествени занаяти;

1.2. Създаване на поредици, колекции или цикли от произведения;

1.3. Разработване на авторски художествени проекти;

1.4. Художествени изследвания и експериментални практики;

1.5. Разработване на интердисциплинарни художествени проекти;

1.6. Артистични резиденции, когато са насочени към създаване на ново художествено съдържание.

2. Подготовка и реализация на публично представяне

2.1. Организиране и осъществяване на изложби;

2.2. Подготовка на експозиции;

2.3. Разработване и осъществяване на кураторска концепция;

2.4. Разработване и осъществяване на експозиционно решение;

2.5. Изграждане, монтаж и демонтаж на експозиции;

2.6. Създаване на временни художествени намеси;

2.7. Осъществяване на специфични за мястото или пространството художествени проекти в публична среда;

2.8. Публични художествени интервенции;

2.9. Пърформанси и други форми на представяне, характерни за визуалните изкуства;

2.10. Изложби и демонстрации на произведения в областта на художествените занаяти.

3. Разпространение и достигане до публики

3.1. Представяне на произведения в изложбени пространства, на фестивали, форуми и други културни събития;

3.2. Пътуващи изложби;

3.3. Дигитални изложби и виртуални експозиции;

3.4. Изработване на каталози, печатни и дигитални публикации;

3.5. Комуникационни и рекламни дейности;

3.6. Създаване на дигитално съдържание за популяризиране на проекта;

3.7. Участие в национални и международни изложения, панаири и специализирани форуми в областта на визуалните изкуства и художествените занаяти.

4. Съпътстващи дейности

4.1. Срещи с автори;

4.2. Кураторски турове;

4.3. Публични лекции;

4.4. Дискусии;

4.5. Творчески ателиета;

4.6. Дейности по художествена медиация;

4.7. Дейности за работа с деца, младежи и други целеви групи;

4.8. Дейности в областта на художествените занаяти.

VIII. Специфични условия

1. Всеки проект следва да включва публично представяне или друга форма на осигуряване на достъп на публика до резултатите от проекта.
2. Проектите могат да включват създаване на нови произведения, разпространение на вече съществуващи произведения или комбинация от двата процеса, когато те са взаимообвързани и допринасят за постигане целите на проекта.
3. Всички художествени дейности по проекта следва да бъдат осъществени с участието на професионални визуални артисти, куратори, художествени ръководители, преподаватели, майстори на художествени занаяти или други специалисти със съответната професионална компетентност.

IX. Разходи

1. Допустими разходи

- За възнаграждения на екипа, който е ангажиран административно с реализацията на проекта (ръководител, координатор, счетоводител, технически сътрудници и пр.) – до 20% от исканата сума от Националния фонд „Култура“;
- За възнаграждение на участниците (творчески, продукционен екип) в проекта;
- За създаване и представяне на културно съдържание;
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС;
- За наем на помещения, пространства, сцени, техника, съоръжения и други, свързани с творческата реализация на проекта;
- За дизайн, художествено оформление, печат, изработка на информационни и аудио-визуални рекламни материали;
- За транспорт, настаняване и дневни на творческия и административния екип;
- За уреждане на авторски и сродни права.

X. Критерии за оценка

№	**Критерий**	**Брой точки**
1	Съответствие с целите на програмата	(до 20 т.)

1.1	Проектното предложение е в съответствие с целите и обхвата на програмата и допринася за развитието, популяризирането и устойчивото развитие на визуалните изкуства.	от 0 до 10 т
1.2	Проектното предложение ясно аргументира обществената и културната необходимост от осъществяване на предвидените дейности и определя конкретни целеви групи и очаквани ползи.	от 0 до 10 т
2	Художествено съдържание и резултати	(до 20 т.)
2.1	Предвидените художествени дейности са ясно обосновани, взаимно свързани и съответстват на целите на проекта, като създават условия за реализиране на качествени художествени резултати.	от 0 до 10 т.
2.2	Предвидените произведения, изложби, художествени продукти или други форми на публично представяне са адекватни на целите, целевите групи и мащаба на проекта и допринасят за развитието и популяризирането на визуалните изкуства.	от 0 до 10 т.
3	Качество на проектното предложение и капацитет за изпълнение	(до 30 т.)
3.1	Целите, дейностите, графикът и очакваните резултати са ясно формулирани, логически последователни и реалистични.	от 0 до 10 т.
3.2	Екипът и привлечените специалисти притежават необходимата професионална компетентност и организационен капацитет за изпълнение на проекта.	от 0 до 10 т.
3.3	Бюджетът е реалистичен, аргументиран и съответства на предвидените дейности и резултати.	от 0 до 10 т.

4	Въздействие и устойчивост	(до 30 т.)
4.1	Проектът създава условия за достигане до различни публики чрез подходящи форми на публично представяне, комуникация, образователни дейности или други механизми за ангажиране на аудиторията.	от 0 до 10 т.
4.2	Проектът допринася за развитието на професионалната среда чрез сътрудничество, обмен на знания, партньорства или създаване на възможности за бъдещи инициативи.	от 0 до 10 т.
4.3	Очакваните резултати имат потенциал за устойчиво въздействие върху развитието на визуалните изкуства, професионалната практика и достъпа на публиките до културно съдържание.	от 0 до 10 т.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ПОМОЩ

По настоящата процедура се прилагат правилата за минимална помощ: Дейностите, извършвани от кандидата, представляват минимална помощ (помощ „de minimis”) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis.

Съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2831 помощта, която не превишава прага от 300 000 евро, отпускана на едно и също предприятие за период от три предходни години и не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, е т. нар. помощ de minimis. Такава помощ не попада в приложното поле на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, и не представлява държавна помощ.

„Минимална помощ” е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е

дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ. Режимът по държавните и минималните помощи се прилага само по отношение на предприятия.

„Икономическата дейност“ се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

„Предприятие“ по смисъла на правилата за конкуренцията е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи на кандидата са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ. При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ ще се счита целият размер на средствата от безвъзмездната финансова помощ, разходвани от кандидата.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която кандидатства предприятие, заедно с другите получени минимални помощи за едно и също предприятие за период от три предходни години, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро. Таванът, посочен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, се прилага независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години, който се взема предвид за целите на настоящия регламент, следва да се оценява периодично (период от 3 години преди датата на предоставяне). За всяко ново предоставяне на помощ de minimis трябва да се вземе предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през предходните три години, преди датата на предоставянето ѝ . За целите на тавана, посочен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се възползва от подпомагане по Регламента. Размерът на помощта може да бъде служебно намален, така че

да не възникне превишение на тавана. Отказ за предоставяне на помощта може да бъде издаден вкл. ако се нарушават условията за кумулиране по чл. 5 от Регламента.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

1. предприятието кандидат;
2. предприятията, с които кандидатът образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в точки от 1 до 4 по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическото лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Във връзка с извършване на проверката по същество на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 („едно и също предприятие“), преди сключване на административен договор администраторът може да изиска от одобрените кандидати и партньори някои от следните документи (и за всички свързани с тях предприятия), отразяващи разпределението на капитала:

- Книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;
- Актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;

- Дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;

- Книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;

- Устав – приложимо за кооперациите.

Недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура са кандидати, които извършват дейност в:

а) областта на първичното производство на продукти от риболов и аквакултури

б) областта на първичното производство на селскостопански продукти

в) областта на преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти.

г) областта на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количествата на този вид продукти, които се изкупуват от първичните производители или предлагат на пазара от съответните предприятия; или

- когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители

По процедурата не се предоставят помощ на предприятия, когато отпускането й води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., включително на чл. 1, пар. 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване, преди всяко плащане, се прави проверка на информацията, вписана в информационна

система „Регистър на минималните помощи - htttp://minimis.minfin.bg”, по отношение на съответния бенефициент. Допълнително, преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи” - htttp://minimis.minfin.bg и декларациите за минимални помощи, предоставени от бенефициента по отношение на минимални помощи. Считано от 01.01.2026 г. задължението за публикуване на предоставените минимални помощи вече е в Европейския регистър - eAid Regsiter (https://stateaid.minfin.bg/bg/47), в рамките на три работни дни от датата на предоставяне на помощта. Проверките за натрупване на помощта до максималния допустим праг следва да бъдат правени и в него.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, кандидатите и партньорите следва да посочат в Декларация за минимални помощи кода на основната си и допълнителната (ако извършват такава) икономическа дейност, като за референция използват кода на дейността си съгласно Класификация на икономическите дейности (КИД-2025). Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година. За новосъздадени организации, които нямат приключила финансова година и подаден към НСИ отчет за дейността, съответствието се приема на декларативен принцип. На етап кандидатстване съответствието с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 се приема на декларативен принцип. Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2024/3118 от 10 декември 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L, 2024/3118) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832 от

15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 1 050 000 евро. (т.е. 300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832).В случай на натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831, с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 и с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупват до 300 000 EUR.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент. Данните за получените предходни минимални помощи следва да бъдат надлежно декларирани от предприятията, кандидатстващи за подкрепа по процедурата, в Декларация за получените минимални помощи. Декларацията за минимални помощи се представя на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение, преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка, проверка за допустимост по отношение на максимално допустимия праг за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ще се извършва на база посочените данни в Декларация за получените минимални помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3, параграф 2, Администраторът на помощ ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, Администраторът ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати и партньори помощ в режим de minimis. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Администраторът на помощ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Администратора на помощ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, предоставената минимална помощ по настоящата процедура се възстановява в пълен размер, със законната лихва от момента на получаването до окончателното изплащане на помощта.

Когато с отпускането на новата помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се ползва от подпомагане по Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Тъй като безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, бенефициентите са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) № 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период не по-кратък от 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна помощ или минимална помощ или от датата на предоставяне на индивидуална държавна помощ или минимална помощ. В случаите на помощ, предоставяна на части, срокът започва да тече от датата на последно предоставената част. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент № 2023/2831 за период от 10 години от датата, на която е отпусната всяка индивидуална помощ по такава схема.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез Администратора на помощ на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на

прилагането на Регламент (ЕС) № 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

ПРОГРАМА
„ЕКРАННИ ИЗКУСТВА“ 2027

I. Тематична област на културата / Обхват на програмата

Програма „Екранни изкуства“ 2027 подкрепя създаването, представянето и разпространението на произведения в областта на екранните изкуства с авторски, експериментален и некомерсиален характер, реализирани от физически и юридически лица, за които не са приложими механизмите за подпомагане по Закона за филмовата индустрия.

Програмата насърчава проекти, които чрез оригинален художествен подход, новаторски кинематографични средства и експериментални форми разширяват възможностите на екранното изкуство и допринасят за неговото развитие в България.

II. График за кандидатстване

Кандидатстването по програмата се осъществява в периода март – април 2027 г.

III. Цели на програмата

Цел 1. Развитие на съвременното изкуство и разнообразяване на културното съдържание

Кандидатът следва да обоснове по какъв начин проектът допринася за развитието на съвременното изкуство в съответната област, как обогатява културното съдържание чрез своята художествена концепция и каква е неговата добавена стойност. Следва да бъдат представени новите художествени подходи, теми, форми, творчески практики или средства на изразяване, които проектът въвежда или развива, както и приносът му за разнообразяването на културното предлагане.

Цел 2. Разширяване на достъпа на различни публики до съвременното изкуство и насърчаване на участието им в културното предлагане.

Кандидатът следва да обоснове по какъв начин проектът ще достигне до различни публики, ще привлече нови аудитории и ще разшири или развие съществуващите. Следва да бъдат описани предвидените подходи за комуникация, участие и взаимодействие с публиките, както и очакваният ефект от тях за повишаване на интереса и ангажираността към съвременното изкуство.

Цел 3. Повишаване на обществената видимост и въздействие на съвременното изкуство

Кандидатът следва да обоснове по какъв начин проектът ще допринесе за повишаване на обществената видимост и значимост на съвременното изкуство, ще разшири неговото присъствие в обществения и културния живот и ще създаде устойчива културна и обществена стойност чрез своите резултати и въздействие.

IV. Кандидати

1. Допустими кандидати

1.1. Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1 от ЗЗРК;

1.2. Организации, регистрирани по Закона за народните читалища;

1.3. Български културни организации, които са разпоредителите с държавни или общински бюджетни средства само за финансиране на проекти, които не са част от основната дейност на организацията.

1.4. Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ.

V. Приложим режим на помощ

По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Разясненията по приложимия режим са изведени в Приложение № 1 към настоящите Условия.

VI. Финансови параметри

1. Общ размер на финансирането на програмата: 9% от общия бюджет за 2027 г.
2. Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро.
3. Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 50,000 евро.
4. Процент на съфинансиране: при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 15 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос (финансов и нефинансов) минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация.

* Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране на една и съща дейност от други източници на средства.

VII. Дейности

1. Допустими дейности

Допустими са дейности, които са пряко свързани с целите на програмата и допринасят за създаването, представянето, разпространението и достигането до публики на произведения в областта на екранните изкуства.

1. Създаване

- Създаване на авторски произведения с експериментален и некомерсиален характер на творческото изразяване; включително:
  - подготовка, заснемане и постпродукция;
  - създаване на оригинална музика, звук, анимация, визуални ефекти и други елементи на произведението;
  - подготовка на окончателна версия и формат за представяне и разпространение.
- Разработване на сценарии, режисьорски и визуални концепции;
- Художествени изследвания, експериментални практики и интердисциплинарни проекти;
- Артистични резиденции, когато са насочени към създаване на ново произведение.

3. Представяне и разпространение

- Организиране на премиери, прожекции и публични представяния;
- Участие във фестивали, форуми и други културни събития;
- Разпространение чрез киносалони, алтернативни пространства и дигитални платформи;
- Изготвяне на материали за представяне и популяризиране на произведението.

4. Работа с публики

- Срещи с автори и творчески екипи след прожекции;
- Публични дискусии;
- Въвеждащи представяния преди прожекции;
- Модерирани разговори;
- Дейности за привличане на нови публики;
- Програми за деца, младежи и други специфични аудитории;
- Достъпни формати за хора с увреждания (когато са част от комуникацията с публиката).

VIII. Разходи

1. Допустими разходи

- За възнаграждения на екипа, ангажиран с административното управление на проекта (ръководител, координатор, счетоводител, технически сътрудници и др.) – до 20% от исканата сума от Националния фонд „Култура“.
- За възнаграждения на творческия, артистичния, техническия и продукционния екип, ангажиран с изпълнението на проекта.
- За създаване, представяне и разпространение на произведения, включително разходи за продукция, постпродукция, техническо изпълнение и други дейности, необходими за реализиране на проекта.
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС;
- За наем на помещения, пространства, сцени, снимачни локации, техника, съоръжения и друго оборудване, свързани с осъществяването на проекта – до 15% от исканата сума от Националния фонд „Култура“;

- За дизайн, художествено оформление, графично оформление, печат, изработка на информационни, комуникационни и аудиовизуални материали, необходими за представянето и популяризирането на проекта.
- За транспорт, настаняване и дневни на творческия, техническия и административния екип, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта.
- За уреждане на авторски и сродни права, лицензи и други права за използване, когато са необходими за изпълнението и представянето на проекта.

IX. Критерии за оценка

№	Критерий	Брой точки
1	**Съответствие с целите на програмата**	**(до 20 т.)**
1.1	Проектното предложение е в съответствие с целите и обхвата на програмата и допринася за художественото и културното многообразие и за развитието на екранните изкуства в България.	от 0 до 10 т
1.2	Проектното предложение убедително аргументира своята художествена, културна и обществена значимост, ясно определя целевите публики и очакваните резултати от реализирането на проекта.	от 0 до 10 т
2	**Качество на проектното предложение**	**(до 30 т.)**
2.1	Художествената концепция е ясно обоснована, последователна, демонстрира оригинална авторска визия и кинематографичен подход, като създава предпоставка за осъществяване на произведение с висока художествена стойност.	от 0 до 15 т.

2.2	Предвидените дейности по изпълнението, представянето и разпространението на проекта са свързани с неговите цели, целевите публики и мащаба му и създават условия за достигане до разнообразни аудитории.	от 0 до 15 т.
3	**Организационен капацитет и реалистичност**	**(до 30 т.)**
3.1	Кандидатът и основният творчески екип разполагат с необходимия професионален капацитет, опит и ресурси за качественото реализиране на проекта.	от 0 до 15 т.
3.2	Проектното предложение съдържа реалистичен план за изпълнение с ясно разпределени дейности, срокове и отговорности, съобразени с целите на проекта.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 20 т.)**
4.1	Проектното предложение предвижда реалистични и подходящи форми за представяне и достигане до целевите публики, съобразени с характера и целите на проекта.	от 0 до 10 т.
4.2	Очакваните резултати допринасят за развитието на екранните изкуства, разширяването на достъпа до авторско кино и ангажирането на публики.	от 0 до 10 т.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ПОМОЩ

По настоящата процедура се прилагат правилата за минимална помощ: Дейностите извършвани от кандидата представляват минимална помощ (помощ „de minimis") съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2831 помощта, която не превишава прага от 300 000 евро отпускана на едно и също предприятие за период от три предходни години и не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, е т. нар. помощ de minimis. Такава помощ не попада в приложното поле на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, и не представлява държавна помощ.

„Минимална помощ" е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ. Режимът по държавните и минималните помощи се прилага само по отношение на предприятия.

„Икономическата дейност" се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

„Предприятие" по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи на кандидата са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ. При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ ще се счита целият размер на средствата от безвъзмездната финансова помощ, разходвани от кандидата.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която кандидатства предприятие, заедно с другите получени минимални помощи за едно и също предприятие за период от три предходни години, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000

евро. Таванът, посочени в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, се прилага независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години, който се взема предвид за целите на настоящия регламент, следва да се оценява периодично (период от 3 години преди датата на предоставяне). За всяко ново предоставяне на помощ de minimis трябва да се вземе предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през предходните три години, преди датата на предоставянето ѝ . За целите на тавана, посочен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се възползва от подпомагане по Регламента. Размерът на помощта може да бъде служебно намален, така че да не възникне превишение на тавана. Отказ за предоставяне на помощта моеже да бъде издаден вкл. ако се нарушават условията за кумулиране по чл. 5 от Регламента.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

1. предприятието кандидат;
2. предприятията, с които кандидата образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени точки 1 до 4 по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се

считат за свързани предприятия. В този случай физическо лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Във връзка с извършване на проверката по същество на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 („едно и също предприятие“), преди сключване на административен договор администраторът може да изиска от одобрените кандидатите и партньори някои от следните документи (и за всички свързани с тях предприятия), отразяващи разпределението на капитала:

- Книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;
- Актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;
- Дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- Книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;
- Устав – приложимо за кооперациите.

Недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура са кандидати, които извършват дейност в:

а) областта на първичното производство на продукти от риболов и аквакултури

б) областта на първичното производство на селскостопански продукти

в) областта на преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти.

г) областта на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количествата на този вид продукти, които се изкупуват от първичните производители или предлагат на пазара от съответните предприятия; или
- когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители

По процедурата не се предоставят помощ на предприятия, когато отпускането й води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., включително на чл. 1, пар. 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване, преди всяко плащане, се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи - htttp://minimis.minfin.bg", по отношение на съответния бенефициент. Допълнително, преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи" - htttp://minimis.minfin.bg и декларациите за минимални помощи, предоставени от бенефициента по отношение на минимални помощи. Считано от 01.01.2026 г. задължението за публикуване на предоставените минимални помощи вече е в Европейския регистър - eAid Regsiter (https://stateaid.minfin.bg/bg/47), в рамките на три работни дни от датата на предоставяне на помощта. Проверките за натрупване на помощта до максималния допустим праг следва да бъдат правени и в него.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, кандидатите и партньорите следва да посочат в Декларация за минимални помощи кода на основната си и допълнителната (ако извършват такава) икономическа дейност, като за референция използват кода на дейността си съгласно Класификация на икономическите дейности (КИД-2025). Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година. За новосъздадени организации, които нямат приключила финансова година и подаден към НСИ отчет за дейността, съответствието се приема на декларативен принцип. На етап кандидатстване съответствието с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 се приема на декларативен принцип. Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, може да

се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2024/3118 от 10 декември 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L, 2024/3118) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 1 050 000 евро. (т.е. 300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832).В случай на натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831, с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 и с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупват до 300 000 EUR.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент. Данните за получените предходни минимални помощи

следва да бъдат надлежно декларирани от предприятията, кандидатстващи за подкрепа по процедурата, в Декларация за получените минимални. Декларацията за минимални помощи се представя на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение, преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка, проверка за допустимост по отношение на максимално допустимия праг за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ще се извършва на база посочените данни в Декларация за получените минимални помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3, параграф 2, Администраторът на помощ ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, администраторът ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати и партньори помощ в режим de minimis. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Администраторът на помощ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Администратора на помощ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, предоставената минимална помощ по настоящата процедура се възстановява в пълен размер, със законната лихва от момента на получаването до окончателното изплащане на помощта.

Когато с отпускането на новата помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се ползва от подпомагане по Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Тъй като безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, бенефициентите са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията

по Регламент (ЕС) № 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период не по-кратък от 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна помощ или минимална помощ или от датата на предоставяне на индивидуална държавна помощ или минимална помощ. В случаите на помощ, предоставяна на части, срокът започва да тече от датата на последно предоставената част. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент № 2023/2831 за период от 10 години от датата, на която е отпусната всяка индивидуална помощ по такава схема.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез Администратора на помощ на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

ПРОЕКТ НА ИНДИКАТИВНА ПРОГРАМА 2027

ПРОГРАМА
„МУЗИКА“ 2027

I. Тематична област на културата / Обхват на програмата

Програма „Музика“ 2027 подкрепя създаването, продуцирането, представянето, разпространението и популяризирането на музикални произведения и музикално-сценични продукции, насочени към създаване на ново културно съдържание, достигане до публики и устойчиво развитие на музикалния сектор.

II. График за кандидатстване

Кандидатстването по програмата се осъществява в периода март – април 2027 г.

III. Цели на програмата

1. Насърчаване създаването на ново художествено съдържание в областта на музикалното изкуство.
2. Подпомогне представянето и разпространението на музикално съдържание пред различни публики.
3. Стимулиране развитието на различните жанрове, форми и художествени практики в областта на музикалното изкуство.
4. Подкрепа за създаването на оригинални музикални продукции и интердисциплинарни проекти.
5. Насърчаване сътрудничеството между изпълнители, композитори, диригенти, ансамбли, музикални организации и други професионални участници в музикалния сектор.
6. Разширяване достъпа на публики до музикално съдържание чрез присъствени, дигитални и хибридни форми на представяне.

IV. Кандидати

1. Допустими кандидати

1. Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1 от ЗЗРК;

2. Организации, регистрирани по Закона за народните читалища;
3. Български културни организации, които са разпоредителите с държавни или общински бюджетни средства само за финансиране на проекти, които не са част от основната дейност на организацията.
4. Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ.

V. Приложим режим на помощ

По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Разясненията по приложимия режим са изведени в Приложение № 1 към настоящите Условия.

VI. Финансови параметри

1. Общ размер на финансирането на програмата: 9% от общия бюджет за 2027 г.
2. Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро.
3. Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 50,000 евро.
4. Процент на съфинансиране: при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 15 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос (финансов или нефинансов) минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация.

Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране на една и съща дейност от други източници на средства.

VII. Дейности

Проектните предложения могат да включват една или повече от следните дейности, когато те формират последователен художествен процес и са обосновани спрямо целите на проекта.

1. **Създаване на художествено съдържание**

1.1. Разработване и създаване на нови музикални произведения;

1.2. Разработване и реализиране на авторски музикални проекти;

1.3. Драматургична разработка на пърформативни проекти;

1.4. Създаване на нови аранжименти, оркестрации и музикални адаптации;

1.5. Разработване и осъществяване на интердисциплинарни проекти с водещ музикален компонент;

1.6. Провеждане на творчески процес по подготовка на нов художествен продукт;

1.7. Осъществяване на артистични резиденции, когато основната им цел е създаването на ново музикално произведение или музикален проект.

2. Подготовка и осъществяване на публично представяне

2.1. Провеждане на репетиционен процес за осъществяване на музикалния продукт;

2.2. Подготовка и осъществяване на концертни програми;

2.3. Подготовка и осъществяване на сценична концепция, когато е приложимо;

2.4. Осъществяване на звукозаписна дейност, когато тя е неразделна част от реализацията на музикалния проект;

2.5. Подготовка и осъществяване на концертни изпълнения, музикално-сценични продукции и други форми на публично представяне;

2.6. Подготовка и осъществяване на технически и художествени решения, необходими за публичното представяне на проекта.

3. Представяне, разпространение и популяризиране на музикалния продукт

3.1. Организиране и осъществяване на публични представяния на музикалния продукт;

3.2. Осигуряване на достъп на публика до музикалния продукт чрез присъствени, дигитални или хибридни форми на представяне;

3.3. Осъществяване на дейности за популяризиране и разпространение на музикалния проект;

3.4. Създаване и разпространение на комуникационни, рекламни и информационни материали;

3.5. Създаване и разпространение на аудио, видео и дигитално съдържание, свързано с проекта;

3.6. Документиране на осъществения музикален проект.

VIII. Специфични условия

1. Всеки проект следва да включва публично представяне или друга форма на осигуряване на достъп на публика до резултатите от проекта.
2. Проектите могат да включват създаване на нови музикални произведения, нови интерпретации, музикални продукции или други форми на музикално съдържание, когато те формират единен художествен проект.
3. Всички творчески дейности следва да се осъществяват с участието на професионални композитори, диригенти, изпълнители, ансамбли, музикални продуценти, звукорежисьори или други специалисти със съответната професионална квалификация.

IX. Разходи

1. Допустими разходи

- За възнаграждения на екипа, ангажиран с административното управление на проекта (ръководител, координатор, счетоводител, технически сътрудници и др.) – до 20% от исканата сума от Национален фонд „Култура“;
- За възнаграждения на творческия, изпълнителския, продукционния и техническия екип, ангажиран с изпълнението на проекта;
- За разходи, свързани със създаването, продуцирането, представянето, разпространението и популяризирането на музикалния продукт;
- За разходи, свързани със звукозаписния процес, включително запис, редакция, монтаж, смесване (микс) и мастеринг, когато са част от проекта;
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при

условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС;

- За наем на репетиционни, звукозаписни и концертни зали, сцени, студиа, пространства, музикални инструменти, техника, съоръжения и други ресурси, необходими за изпълнението на проекта;
- За изготвяне, редактиране, предпечат, отпечатване и дигитално разпространение на нотни материали, когато са необходими за осъществяването на проекта;
- За дизайн, реклама, комуникация и популяризиране на проекта, включително изработване на рекламни, информационни и аудио-визуални материали;
- За транспорт, настаняване и дневни на творческия, техническия и административния екип, когато са пряко свързани с изпълнението на дейностите по проекта;
- За уреждане на авторски и сродни права.

X. Критерии за оценка

№	**Критерий**	**Брой точки**
1	**Съответствие с целите на програмата**	**(до 20 т.)**
1.1	Проектното предложение е в съответствие с целите и обхвата на програмата и допринася за създаването, представянето, разпространението и популяризирането на музикалното изкуство.	от 0 до 10 т
1.2	Проектното предложение ясно аргументира необходимостта от осъществяване на предвидените дейности, определя конкретни целеви групи и предвижда подходящи форми за достигане и развитие на публики.	от 0 до 10 т

2	**Художествено съдържание и иновативност**	**(до 30 т.)**
2.1	Художествената концепция е ясно формулирана и съответства на целите на проекта. Предвиденият творчески процес (включително композиране, аранжиране, оркестриране, подготовка на нотен материал, репетиции, звукозапис, музикално-сценична реализация и др., когато са приложими) създава условия за реализиране на качествен художествен продукт.	от 0 до 15 т.
2.2	Професионалният опит, художествените постижения и квалификацията на творческия и техническия екип са съобразени с характера и мащаба на проекта и гарантират неговото качествено осъществяване.	от 0 до 15 т.
3	**Организационен капацитет и реалистичност**	**(до 30 т.)**
3.1	Представен е ясен, последователен и реалистичен план за изпълнение на проекта, включващ всички необходими етапи на подготовка, създаване, продуциране, представяне и разпространение на музикалния продукт, съобразно неговата специфика.	от 0 до 15 т.
3.2	Бюджетът е реалистичен, аргументиран и съответства на предвидените дейности и резултати.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 20 т.)**
4.1	Предвидените дейности за представяне, разпространение и популяризиране на музикалния продукт са адекватни на целевите публики и имат потенциал да осигурят ефективно достигане до аудиторията.	от 0 до 10 т.
4.2	Проектът има потенциал за устойчивост и продължаващо въздействие след приключване на финансирането, включително чрез последващи представяния, разпространение, включване в репертоар, издаване на	от 0 до 10 т.

	звукозаписи или други форми за дългосрочно достигане до публика, съобразно спецификата на проекта.	

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ПОМОЩ

По настоящата процедура се прилагат правилата за минимална помощ: Дейностите извършвани от кандидата представляват минимална помощ (помощ „de minimis") съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis.

Съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2831 помощта, която не превишава прага от 300 000 евро отпускана на едно и също предприятие за период от три предходни години и не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, е т. нар. помощ de minimis. Такава помощ не попада в приложното поле на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, и не представлява държавна помощ.

„Минимална помощ" е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ. Режимът по държавните и минималните помощи се прилага само по отношение на предприятия.

„Икономическата дейност" се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

„Предприятие" по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи на кандидата са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ. При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ ще се счита целият размер на средствата от безвъзмездната финансова помощ, разходвани от кандидата.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която кандидатства предприятие, заедно с другите получени минимални помощи за едно и също предприятие за период от три предходни години, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро. Таванът, посочен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, се прилага независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години, който се взема предвид за целите на настоящия регламент, следва да се оценява периодично (период от 3 години преди датата на предоставяне). За всяко ново предоставяне на помощ de minimis трябва да се вземе предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през предходните три години, преди датата на предоставянето ѝ . За целите на тавана, посочен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се възползва от подпомагане по Регламента. Размерът на помощта може да бъде служебно намален, така че да не възникне превишение на тавана. Отказ за предоставяне на помощта може да бъде издаден вкл. ако се нарушават условията за кумулиране по чл. 5 от Регламента.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

1. предприятието кандидат;
2. предприятията, с които кандидатът образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;

3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;

4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в точки от 1 до 4 по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическото лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Във връзка с извършване на проверката по същество на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 („едно и също предприятие“), преди сключване на административен договор администраторът може да изиска от одобрените кандидати и партньори някои от следните документи (и за всички свързани с тях предприятия), отразяващи разпределението на капитала:

- Книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;
- Актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;
- Дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- Книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;
- Устав – приложимо за кооперациите.

Недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура са кандидати, които извършват дейност в:

а) областта на първичното производство на продукти от риболов и аквакултури

б) областта на първичното производство на селскостопански продукти

в) областта на преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти.

г) областта на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количествата на този вид продукти, които се изкупуват от първичните производители или предлагат на пазара от съответните предприятия; или
- когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители

По процедурата не се предоставят помощ на предприятия, когато отпускането й води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., включително на чл. 1, пар. 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване, преди всяко плащане, се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи - htttp://minimis.minfin.bg", по отношение на съответния бенефициент. Допълнително, преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи" - htttp://minimis.minfin.bg и декларациите за минимални помощи, предоставени от бенефициента по отношение на минимални помощи. Считано от 01.01.2026 г. задължението за публикуване на предоставените минимални помощи вече е в Европейския регистър - eAid Regsiter (https://stateaid.minfin.bg/bg/47), в рамките на три работни дни от датата на предоставяне на помощта. Проверките за натрупване на помощта до максималния допустим праг следва да бъдат правени и в него.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, кандидатите и партньорите следва да посочат в Декларация за минимални помощи кода на основната си и допълнителната (ако извършват такава) икономическа дейност, като за референция използват кода на дейността си съгласно Класификация на икономическите дейности (КИД-2025). Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година. За новосъздадени организации, които нямат приключила финансова година и подаден към НСИ отчет за дейността, съответствието се приема на декларативен принцип. На етап кандидатстване съответствието с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 се приема на декларативен принцип. Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2024/3118 от 10 декември 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L, 2024/3118) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 1 050 000 евро. (т.е. 300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832).В случай на натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831, с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 и с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупват до 300 000 EUR.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер

на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент. Данните за получените предходни минимални помощи следва да бъдат надлежно декларирани от предприятията, кандидатстващи за подкрепа по процедурата, в Декларация за получените минимални помощи. Декларацията за минимални помощи се представя на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение, преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка, проверка за допустимост по отношение на максимално допустимия праг за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ще се извършва на база посочените данни в Декларация за получените минимални помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3, параграф 2, Администраторът на помощ ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, Администраторът ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати и партньори помощ в режим de minimis. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Администраторът на помощ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Администратора на помощ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, предоставената минимална помощ по настоящата процедура се възстановява в пълен размер, със законната лихва от момента на получаването до окончателното изплащане на помощта.

Когато с отпускането на новата помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се ползва от подпомагане по Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Тъй като безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, бенефициентите са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) № 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период не по-кратък от 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна помощ или минимална помощ или от датата на предоставяне на индивидуална държавна помощ или минимална помощ. В случаите на помощ, предоставяна на части, срокът започва да тече от датата на последно предоставената част. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент № 2023/2831 за период от 10 години от датата, на която е отпусната всяка индивидуална помощ по такава схема.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез Администратора на помощ на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

ПРОЕКТ НА ИНДИКАТИВНА ПРОГРАМА 2027

ПРОГРАМА
„ТЕАТЪР“ 2027

I. Тематична област на културата/Обхват на програмата

Програма „Театър“ 2027 подпомага създаването, осъществяването, представянето и разпространението на професионални театрални продукции и сценични форми, независимо от техния жанр, художествен подход или формат на представяне.

Програмата подкрепя проекти, които допринасят за развитието на българското театрално изкуство, създаването на ново културно съдържание, достигането му до публики и устойчивото присъствие на театралните произведения в културния живот.

II. График за кандидатстване

Кандидатстването по програмата се осъществява в периода март – април 2027 г.

III. Цели на програмата

1. Подпомагане създаването, осъществяването, представянето и разпространението на театрални продукции с висока художествена стойност.
2. Насърчаване развитието на съвременното българско театрално изкуство във всички негови жанрови, естетически и художествени проявления.
3. Стимулиране създаването на нови театрални произведения, интерпретации, адаптации и сценични реализации.
4. Подпомагане достигането на театралните продукции до разнообразни публики и разширяването на достъпа до театрално изкуство.
5. Насърчаване на сътрудничеството между културни организации, творци и сценични пространства за създаване, представяне и разпространение на театрални продукции.

IV. Кандидати

1. Допустими кандидати

1.1. Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1 от ЗЗРК;

1.2. Организации, регистрирани по Закона за народните читалища;

1.3. Български културни организации, които са разпоредители с държавни или общински бюджетни средства само за финансиране на проекти, които не са част от основната дейност на организацията.

2. Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ.

V. Приложим режим на помощ

По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Разясненията по приложимия режим са изведени в Приложение № 1 към настоящите Условия.

VI. Финансови параметри

1. Общ размер на финансирането на програмата: 9% от общия бюджет за 2027 г.
2. Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро.
3. Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 50,000 евро.
4. Процент на съфинансиране: при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 15 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос (финансов и нефинансов) минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация.

Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране на една и съща дейност от други източници на средства.

VII. Дейности

Проектните предложения могат да включват една или повече от следните дейности, когато те формират последователен художествен процес и са обосновани спрямо целите на проекта.

1. **Създаване на театрална продукция**

1.1. Разработване на драматургични текстове, сценични адаптации, инсценировки и други форми на театрална драматургия;

1.2. Разработване на художествена, режисьорска и сценографска концепция;

1.3. Разработване на музикална, звукова, мултимедийна и визуална концепция, когато са част от художественото решение;

1.4. Създаване на сценография, костюми, реквизит, кукли, маски, сценични обекти и други елементи, необходими за реализацията на спектакъла.

2. Подготовка и осъществяване на театрална продукция

2.1. Провеждане на репетиционен процес;

2.2. Осъществяване на техническа подготовка и сценична реализация на спектакъла;

2.3. Осъществяване на премиерни представления;

2.4. Осъществяване на последващи публични представления.

3. Разпространение на театрална продукция

3.1. Организиране и осъществяване
на представления;

3.2. Представяне на театрални продукции в рамките на фестивали, театрални форуми и други професионални събития;

3.3. Осъществяване на гостувания и партньорства със сценични пространства за представяне на театрални продукции;

3.4. Осъществяване на дейности, насочени към достигане на нови публики и разширяване на достъпа до театралното изкуство.

3.5. Създаване и разпространение на информационни, рекламни и аудио-визуални материали, свързани с проекта.

VIII. Специфични условия

1. Проектът следва да предвижда най-малко едно публично представяне на създадената театрална продукция в рамките на периода на изпълнение на проекта.
2. Проектното предложение следва да съдържа ясно описание на основните етапи на реализация, включително творческа подготовка, репетиционен процес, премиерно представяне и планирано разпространение.
3. При кандидатстване за създаване на нова театрална продукция кандидатът представя художествена концепция, съдържаща информация за драматургичната основа, режисьорската концепция, творческия екип и начина на сценична реализация.
4. Когато проектът включва сценична адаптация, инсценировка или използване на съществуващо драматургично произведение, кандидатът следва да удостовери наличието на необходимите права или основание за тяхното придобиване преди публичното представяне.

IX. Разходи

1. Допустими разходи

- За възнаграждения на екипа, който е ангажиран административно с реализацията на проекта (ръководител, координатор, счетоводител, технически сътрудници и пр.) – до 20% от исканата сума от Националния фонд „Култура“;
- За възнаграждение на участниците (творчески, продукционен екип) в проекта;
- За създаване, представяне и разпространение на културно съдържание;
- За наем на помещения, пространства, сцени, техника, съоръжения и други, свързани с творческата реализация на проекта;
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта , при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС.
- За дизайн, реклама, комуникация, заснемане, фотографско документиране и популяризиране на проекта;
- За транспорт, настаняване и дневни на творческия и административния екип, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта;

- За уреждане на авторски и сродни права.

X. Критерии за оценка

№	Критерий	Брой точки
1	**Съответствие с целите на програмата**	**(до 20 т.)**
1.1	Проектното предложение е в съответствие с целите и обхвата на програмата и допринася за развитието, популяризирането и устойчивото развитието на театралното изкуство.	от 0 до 10 т
1.2	Проектното предложение аргументира необходимостта от осъществяване на предвидените дейности, определя ясно целевите публики и предвижда подходящи механизми за достигането до тях.	от 0 до 10 т
2	**Художествено съдържание и иновативност**	**(до 30 т.)**
2.1	Художествената концепция и сценичната реализация се отличават с висока художествена стойност, убедителност, оригиналност и съответствие между драматургия, режисьорски подход и останалите елементи на спектакъла.	от 0 до 15 т.
2.2	Професионалният опит, художествените постижения и квалификацията на творческия екип създават предпоставки за качествено изпълнение на проекта.	от 0 до 15 т.

3	**Организационен капацитет и реалистичност**	**(до 30 т.)**
3.1	Ясен и реалистичен план за осъществяване на проекта, включващ основните етапи на подготовка, репетиционен процес, продукция и публично представяне.	от 0 до 15 т.
3.2	Бюджетът е реалистичен, аргументиран и съответства на предвидените дейности и резултати.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 20 т.)**
4.1	Планиране на реклама, канали за разпространение и предвидена достъпност, привличане на аудитории и публики.	от 0 до 10 т.
4.2	Проектът предвижда реалистични възможности за последващо представяне, разпространение и използване на създадената театрална продукция след приключване на финансирането.	от 0 до 10 т.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ПОМОЩ

По настоящата процедура се прилагат правилата за минимална помощ: Дейностите извършвани от кандидата представляват минимална помощ (помощ „de minimis") съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis.

Съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2831 помощта, която не превишава прага от 300 000 евро отпускана на едно и също предприятие за период от три предходни години и не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, е т. нар. помощ de minimis. Такава помощ не попада в приложното поле на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, и не представлява държавна помощ.

„Минимална помощ" е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ. Режимът по държавните и минималните помощи се прилага само по отношение на предприятия.

„Икономическата дейност" се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

„Предприятие" по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи на кандидата са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ. При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ ще се счита целият размер на средствата от безвъзмездната финансова помощ, разходвани от кандидата.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която кандидатства предприятие, заедно с другите получени минимални помощи за едно и също предприятие за период от три предходни години, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро. Таванът, посочен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, се прилага независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години, който се взема предвид за целите на настоящия регламент, следва да се оценява периодично (период от 3 години преди датата на предоставяне). За всяко ново предоставяне на помощ de minimis трябва да се вземе предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през предходните три години, преди датата на предоставянето ѝ . За целите на тавана, посочен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се възползва от подпомагане по Регламента. Размерът на помощта може да бъде служебно намален, така че да не възникне превишение на тавана. Отказ за предоставяне на помощта може да бъде издаден вкл. ако се нарушават условията за кумулиране по чл. 5 от Регламента.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

1. предприятието кандидат;
2. предприятията, с които кандидатът образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в точки от 1 до 4 по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическото лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Във връзка с извършване на проверката по същество на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 („едно и също предприятие“), преди сключване на административен договор администраторът може да изиска от одобрените кандидати и партньори някои от следните документи (и за всички свързани с тях предприятия), отразяващи разпределението на капитала:

- Книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;
- Актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;
- Дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- Книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;
- Устав – приложимо за кооперациите.

Недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура са кандидати, които извършват дейност в:

а) областта на първичното производство на продукти от риболов и аквакултури

б) областта на първичното производство на селскостопански продукти

в) областта на преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти.

г) областта на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количествата на този вид продукти, които се изкупуват от първичните производители или предлагат на пазара от съответните предприятия; или
- когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители

По процедурата не се предоставят помощ на предприятия, когато отпускането й води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., включително на чл. 1, пар. 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване, преди всяко плащане, се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи - htttp://minimis.minfin.bg", по отношение на съответния бенефициент. Допълнително, преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи" - htttp://minimis.minfin.bg и декларациите за минимални помощи, предоставени от бенефициента по отношение на минимални помощи. Считано от 01.01.2026 г. задължението за публикуване на предоставените минимални помощи вече е в Европейския регистър - eAid Regsiter (https://stateaid.minfin.bg/bg/47), в рамките на три работни дни от датата на предоставяне на помощта. Проверките за натрупване на помощта до максималния допустим праг следва да бъдат правени и в него.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, кандидатите и партньорите следва да посочат в Декларация за минимални помощи кода на основната си и допълнителната (ако извършват такава) икономическа дейност, като за референция използват кода на дейността си съгласно Класификация на икономическите дейности (КИД-2025). Кодът се определя въз основа на

данните за организацията за последната приключила финансова година. За новосъздадени организации, които нямат приключила финансова година и подаден към НСИ отчет за дейността, съответствието се приема на декларативен принцип. На етап кандидатстване съответствието с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 се приема на декларативен принцип. Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2024/3118 от 10 декември 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L, 2024/3118) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 1 050 000 евро. (т.е. 300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832).В случай на натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831, с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 и с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупват до 300 000 EUR.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент. Данните за получените предходни минимални помощи следва да бъдат надлежно декларирани от предприятията, кандидатстващи за подкрепа по процедурата, в Декларация за получените минимални помощи. Декларацията за минимални помощи се представя на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение, преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка, проверка за допустимост по отношение на максимално допустимия праг за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ще се извършва на база посочените данни в Декларация за получените минимални помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3, параграф 2, Администраторът на помощ ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, Администраторът ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати и партньори помощ в режим de minimis. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Администраторът на помощ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Администратора на помощ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, предоставената минимална помощ по настоящата процедура се възстановява в пълен размер, със законната лихва от момента на получаването до окончателното изплащане на помощта.

Когато с отпускането на новата помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се ползва от подпомагане по Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Тъй като безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, бенефициентите са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) № 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период не по-кратък от 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна помощ или минимална помощ или от датата на предоставяне на индивидуална държавна помощ или минимална помощ. В случаите на помощ, предоставяна на части, срокът започва да тече от датата на последно предоставената част. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент № 2023/2831 за период от 10 години от датата, на която е отпусната всяка индивидуална помощ по такава схема.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез Администратора на помощ на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

ПРОГРАМА
„ТАНЦ И ПЪРФОРМАНС“ 2027

I. Тематична област на културата / Обхват на програмата

Програма „Танц и пърформанс“ 2027 подкрепя развитието (създаването, представянето и разпространението) на танцовото изкуство в различните му жанрове (съвременно танцово изкуство, класически танц, неокласически танц, улични танци, характерни и етно танци, авторски интерпретации на обработен фолклор / стилизиран народен танц) и стилове чрез оригинален хореографски текст, похвати и техники, както и към съвременното изкуство под формата на пърформанс, чрез което да се стимулират нововъведенията и оригиналността в сферата на съвременното сценично изкуство.

II. График за кандидатстване

Кандидатстването по програмата се осъществява в периода март – април 2027 г.

III. Цели на програмата

1. Насърчаване създаването на нови произведения в областта както на танца, така и на пърформанса.
2. Подкрепа за публичното представяне и разпространението на танцови и пърформативни произведения пред различни публики.
3. Стимулиране развитието на съвременни, традиционни, интердисциплинарни и експериментални форми на танцово и пърформативно изкуство.
4. Подпомогне професионалното развитие на независими артисти, танцови компании, колективи и организации.
5. Насърчаване сътрудничеството между артисти от различни художествени области.
6. Разширяване достъпа на публики до танцовото и пърформативното изкуство чрез разнообразни форми на представяне.
7. Насърчаване професионалното сътрудничество и партньорствата при създаването и представянето на танцови и пърформативни произведения.

IV. Кандидати

1. Допустими кандидати

1.1 Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1 от ЗЗРК;

1.2 Организации, регистрирани по Закона за народните читалища;

1.3 Български културни организации, които са разпоредители с държавни или общински бюджетни средства само за финансиране на проекти, които не са част от основната дейност на организацията.

1.4 Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ.

V. Приложим режим на помощ

По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Разясненията по приложимия режим са изведени в Приложение № 1 към настоящите Условия.

VI. Финансови параметри

1. Общ размер на финансирането на програмата: 9% от общия бюджет за 2027 г.
2. Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро.
3. Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 50,000 евро.
4. Процент на съфинансиране: при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 15 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос (финансов и нефинансов) минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация.

Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране на една и съща дейност от други източници на средства.

VII. Дейности

Проектните предложения могат да включват една или повече от следните дейности, когато те формират последователен художествен процес и са обосновани спрямо целите на проекта.

1. Създаване на художествено съдържание

1.1. Разработване и създаване на нови танцови и пърформативни произведения, насърчаване на авторството;

1.2. Хореографски разработки;

1.3. Драматургична разработка на пърформативни проекти;

1.4. Творчески лаборатории, насочени към създаването на художествен продукт (не като обучение, а като процес на създаване);

1.5. Разработване и осъществяване на интердисциплинарни проекти, включващи танц и пърформанс;

1.6. Провеждане на творчески изследвания и експериментални художествени процеси, насочени към създаването на ново произведение;

1.7. Реализиране на артистични резиденции, когато тяхна основна цел е създаването на ново художествено произведение.

2. Подготовка и осъществяване на публично представяне

2.1. Провеждане на репетиционен процес за реализиране на танцово или пърформативно произведение;

2.2. Разработване и осъществяване на сценична концепция;

2.3. Подготовка и осъществяване на сценичното оформление на произведението;

2.4. Подготовка и осъществяване на музикално, светлинно, мултимедийно или друго художествено решение, когато е неразделна част от произведението;

2.5. Осъществяване на танцови спектакли, пърформанси и други сценични форми;

2.6. Осъществяване на специфични за мястото или пространството художествени проекти в публична среда.

3. Представяне и разпространение на художествени произведения

3.1 Организиране и осъществяване на публични представяния на танцови и пърформативни произведения;

3.2. Осигуряване на достъп на публика до художествения продукт чрез присъствени, дигитални или хибридни форми на представяне;

3.3. Осъществяване на дейности за разпространение и популяризиране на художествения продукт;

3.4. Създаване и разпространение на комуникационни, рекламни и информационни материали, свързани с проекта;

3.5. Създаване и разпространение на аудиовизуална документация и дигитално съдържание за популяризиране на художествения продукт;

3.6. Организиране и провеждане на срещи с публика, артистични разговори и дискусии, свързани с представянето на проекта.

VIII. Специфични условия

1. Всеки проект следва да включва публично представяне или друга форма на осигуряване на достъп на публика до резултатите от проекта.
2. Проектите могат да включват създаване на нови произведения, разпространение на вече съществуващи произведения или комбинация от двата процеса, когато те са взаимно обвързани и допринасят за постигане целите на проекта.

IX. Разходи

1. Допустими разходи

- За възнаграждения на екипа, който е ангажиран административно с реализацията на проекта (ръководител, координатор, счетоводител, технически сътрудници и пр.) – до 20% от исканата сума от Националния фонд „Култура“;
- За възнаграждение на участниците (творчески, продукционен екип) в проекта;
- За създаване и представяне на културно съдържание;
- За наем на помещения, пространства, сцени, техника, съоръжения и други, свързани с творческата реализация на проекта;

- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС.
- За дизайн, реклама и комуникация – дизайн на визуална идентичност, изработка на плакати, дигитална реклама, заснемане на професионално видео (трейлър/документация на спектакъла), фотозаснемане;
- За транспорт, настаняване и дневни на творческия и административния екип;
- За уреждане на авторски и сродни права.

X. Критерии за оценка

№	**Критерий**	**Брой точки**
1	**Съответствие с целите на програмата**	(до 20 т.)
1.1	Проектното предложение е в съответствие с целите и обхвата на програмата и допринася за развитието, популяризирането и устойчивото развитието на танца и пърформанса.	от 0 до 10 т
1.2	Проектното предложение ясно аргументира необходимостта от осъществяване на предвидените дейности, определя конкретни целеви групи и начините за привличане и развитие на публики.	от 0 до 10 т
2	**Художествено съдържание и иновативност**	(до 30 т.)

2.1	Художествена стойност на концепцията, хореографски техники и пърформативния подход. Творческа оригиналност и/или иновативност в контекста на съвременната танцова сцена.	от 0 до 15 т.
2.2	Професионален опит, портфолио и квалификация на хореографа, изпълнителите и творческия екип, гарантиращи качественото изпълнение на проекта.	от 0 до 15 т.
3	**Организационен капацитет и реалистичност**	(до 30 т.)
3.1	Ясен и реалистичен план за осъществяване на проекта, включващ добре разпределени етапи на проучване, репетиционен процес, продукция и финално представяне.	от 0 до 15 т.
3.2	Бюджетът е реалистичен, аргументиран и съответства на предвидените дейности и резултати.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	(до 20 т.)
4.1	Планиране на реклама, канали за разпространение и предвидена достъпност, привличане на аудитории и публики.	от 0 до 10 т.
4.2	Възможност за дългосрочен живот на спектакъла/пърформанса след края на проекта (турнета, участия във фестивали, партньорства със сцени и платформи).	от 0 до 10 т.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ПОМОЩ

По настоящата процедура се прилагат правилата за минимална помощ: Дейностите извършвани от кандидата представляват минимална помощ (помощ „de minimis") съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis.

Съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2831 помощта, която не превишава прага от 300 000 евро отпускана на едно и също предприятие за период от три предходни години и не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, е т. нар. помощ de minimis. Такава помощ не попада в приложното поле на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, и не представлява държавна помощ.

„Минимална помощ" е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ. Режимът по държавните и минималните помощи се прилага само по отношение на предприятия.

„Икономическата дейност" се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

„Предприятие" по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи на кандидата са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ. При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ ще се счита целият размер на средствата от безвъзмездната финансова помощ, разходвани от кандидата.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която кандидатства предприятие, заедно с другите получени минимални помощи за едно и също предприятие за период от три предходни години, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро. Таванът, посочен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, се прилага независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години, който се взема предвид за целите на настоящия регламент, следва да се оценява периодично (период от 3 години преди датата на предоставяне). За всяко ново предоставяне на помощ de minimis трябва да се вземе предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през предходните три години, преди датата на предоставянето ѝ . За целите на тавана, посочен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се възползва от подпомагане по Регламента. Размерът на помощта може да бъде служебно намален, така че да не възникне превишение на тавана. Отказ за предоставяне на помощта може да бъде издаден вкл. ако се нарушават условията за кумулиране по чл. 5 от Регламента.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

1. предприятието кандидат;
2. предприятията, с които кандидатът образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в точки от 1 до 4 по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическото лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Във връзка с извършване на проверката по същество на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 („едно и също предприятие“), преди сключване на административен договор администраторът може да изиска от одобрените кандидати и партньори някои от следните документи (и за всички свързани с тях предприятия), отразяващи разпределението на капитала:

- Книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;
- Актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;
- Дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- Книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;
- Устав – приложимо за кооперациите.

Недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура са кандидати, които извършват дейност в:

а) областта на първичното производство на продукти от риболов и аквакултури

б) областта на първичното производство на селскостопански продукти

в) областта на преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти.

г) областта на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количествата на този вид продукти, които се изкупуват от първичните производители или предлагат на пазара от съответните предприятия; или
- когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители

По процедурата не се предоставят помощ на предприятия, когато отпускането й води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., включително на чл. 1, пар. 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване, преди всяко плащане, се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи - htttp://minimis.minfin.bg", по отношение на съответния бенефициент. Допълнително, преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи" - htttp://minimis.minfin.bg и декларациите за минимални помощи, предоставени от бенефициента по отношение на минимални помощи. Считано от 01.01.2026 г. задължението за публикуване на предоставените минимални помощи вече е в Европейския регистър - eAid Regsiter (https://stateaid.minfin.bg/bg/47), в рамките на три работни дни от датата на предоставяне на помощта. Проверките за натрупване на помощта до максималния допустим праг следва да бъдат правени и в него.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, кандидатите и партньорите следва да посочат в Декларация за минимални помощи кода на основната си и допълнителната (ако извършват такава) икономическа дейност, като за референция използват кода на дейността си съгласно Класификация на икономическите дейности (КИД-2025). Кодът се определя въз основа на

данните за организацията за последната приключила финансова година. За новосъздадени организации, които нямат приключила финансова година и подаден към НСИ отчет за дейността, съответствието се приема на декларативен принцип. На етап кандидатстване съответствието с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 се приема на декларативен принцип. Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2024/3118 от 10 декември 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L, 2024/3118) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 1 050 000 евро. (т.е. 300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832).В случай на натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831, с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 и с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупват до 300 000 EUR.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент. Данните за получените предходни минимални помощи следва да бъдат надлежно декларирани от предприятията, кандидатстващи за подкрепа по процедурата, в Декларация за получените минимални помощи. Декларацията за минимални помощи се представя на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение, преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка, проверка за допустимост по отношение на максимално допустимия праг за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ще се извършва на база посочените данни в Декларация за получените минимални помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3, параграф 2, Администраторът на помощ ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, Администраторът ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати и партньори помощ в режим de minimis. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Администраторът на помощ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Администратора на помощ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, предоставената минимална помощ по настоящата процедура се възстановява в пълен размер, със законната лихва от момента на получаването до окончателното изплащане на помощта.

Когато с отпускането на новата помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се ползва от подпомагане по Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Тъй като безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, бенефициентите са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) № 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период не по-кратък от 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна помощ или минимална помощ или от датата на предоставяне на индивидуална държавна помощ или минимална помощ. В случаите на помощ, предоставяна на части, срокът започва да тече от датата на последно предоставената част. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент № 2023/2831 за период от 10 години от датата, на която е отпусната всяка индивидуална помощ по такава схема.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез Администратора на помощ на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

ПРОЕКТ НА ИНДИКАТИВНА ПРОГРАМА 2027

ПРОГРАМА
„ЛИТЕРАТУРА“ 2027

I. Тематична област на културата/Обхват на програмата

Програма „Литература“ финансира индивидуални творчески проекти за създаване на нови български художествени произведения, както и проекти на издателства и литературни организации, насочени към развитието на литературния сектор, разширяването на достъпа на публиката до българска литература и популяризирането на български автори в страната и в чужбина.

Програмата е структурирана в три взаимно допълващи се компонента, които подкрепят литературното творчество, развитието на литературния сектор, превода и разширяването на достъпа на публиката до българската литература:

Компонент „Индивидуални литературни проекти“

Компонент „Инициативи на издателства и литературни организации“

Компонент „Превод/Адаптация“

Трите компонента са с различни цели, кандидати, дейности, разходи и критерии за оценка. Поради спецификата им те ще бъдат обявени и ще се третират като отделни програми.

II. Цели на програмата

1. Компонент „Индивидуални литературни проекти“

Компонентът има за цел да допринесе за творческото обогатяване и жанровото разнообразие на съвременната българска литература като подпомага авторите при създаването на нови произведения, насърчава професионалното им развитие и качествения творчески процес, както и публичното представяне на завършените и издадени литературни произведения и достигането им до читателите.

2. Компонент „Инициативи на издателства и литературни организации“

Компонентът подкрепя проекти и инициативи на издателства и литературни организации, насочени към развитието и модернизацията на българската литературна среда чрез прилагане на нови формати, дигитална трансформация, утвърждаване на българската

литература в национален, европейски и международен контекст и други подходящи дейности, които допринасят за засилване на интереса към българската литература и разширяване на достъпа на публиката до нея.

3. Компонент „Превод/Адаптация“

Компонентът е насочен към подкрепа на проекти за превод или адаптация, издаване, разпространение и популяризиране на българска художествена литература на чужди езици, без ограничение по отношение на жанра и езика.

III. Кандидати

1. Допустими кандидати за компонент „Индивидуални литературни проекти“

1.1. Самоосигуряващи се физически лица, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ.

2. Допустими кандидати за компонент „Инициативи на издателства и литературни организации“

2.1. Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1 от ЗЗРК;

3. Допустими кандидати за компонент „Превод/Адаптация“

3.1. Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1 от ЗЗРК;

3.2. Самоосигуряващи се физически лица, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ.

IV. График за кандидатстване

- Кандидатстването по програмата се осъществява в периода март – април 2027 г.
- Времеви обхват за осъществяване на проектите: 18 (осемнадесет месеца от сключването на договора за финансово подпомагане.
- Отчитане на проектите: 1 (един) месец след края на срока за осъществяване.

V. Приложим режим на помощ

По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година

относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Разясненията по приложимия режим са изведени в Приложение № 1 към настоящите Условия.

VI. Финансови параметри

- Общ размер на финансирането на програмата: 8% от общия бюджет за 2027 г.
- Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро.
- Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 20,000.00 евро.
- Процент на съфинансиране: при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 15 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос (финансов и нефинансов) минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация.

Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране на една и съща дейност от други източници на средства.

VII. Дейности

Проектните предложения могат да включват една или повече от следните дейности, когато те формират последователен художествен процес и са обосновани спрямо целите на проекта.

1. Допустими дейности за компонент „Създаване на ново литературно произведение“

1.1. Създаване на ново литературно произведение

- Разработване на концепция, структура и съдържание на ново литературно произведение;
- Създаване на ново литературно произведение във всички литературни жанрове;провеждане на литературни, документални, архивни и теренни проучвания, когато са необходими за създаването на произведението;
- Творчески процес, включително работа с редактор, ментор, литературен консултант или други специалисти, когато това допринася за качеството на произведението;
- Авторски преработки и редакции;

- Участие в литературни резиденции, когато основната им цел е създаването на ново литературно произведение;
- Разработване на експериментални и интердисциплинарни литературни проекти с водещ литературен компонент.

1. 2. Подготовка за публикуване и отпечатване на литературното произведение

- Подготовка на окончателен ръкопис – литературна редакция; езикова редакция; корекция, предпечат, дизайн на корицата;
- Подготовка за издаване и отпечатване на авторския проект.

Всеки проект следва да включва публично представяне или друга форма на осигуряване на достъп на публика до резултатите от проекта, като основният резултат по Компонента трябва да бъде създаването на ново произведение.

1.3. Представяне, разпространение и популяризиране на издаденото литературно произведение.

- Организиране и реализиране на публични представяния на литературния проект;
- Осигуряване на достъп на публика до литературния проект чрез присъствени, дигитални или хибридни форми – срещи с читатели; литературни четения; участия във фестивали; публични дискусии; дигитални представяния; хибридни форми на представяне;
- Реализиране на дейности за популяризиране и разпространение на завършеното и издаденото литературно произведение и творчеството на автора – комуникационни кампании; информационни материали; поддържане на дигитално съдържание; видео и аудио материали за представяне на проекта; популяризиране в социални и дигитални канали;
- Документиране на реализирания литературен проект.

1. 4. Професионално развитие на автора

- Работа с ментори;
- Индивидуални консултации;
- Специализирани творчески обучения;
- Обмен на опит;
- Участие в професионални творчески резиденции;
- Участие в лаборатории и творчески ателиета.

2. Допустими дейности за компонент **„Инициативи на издателства и литературни организации“.**

2.1. Създаване на художествени литературни произведения;

2.2. Проекти и инициативи за представяне, популяризиране, изследване и утвърждаване на българската литература и българските автори в национален, европейски и международен контекст, включително:

- Сравнителни литературни изследвания;
- Проучвания върху рецепцията на български автори в чужбина;
- Научни конференции;
- Издаване на библиографии.

2.3. Разработване и реализиране на нови формати и инициативи за популяризиране на българската литература, засилване на интереса към нея и разширяване на достъпа на публиката

- Участие в международни литературни събития, професионални мрежи и партньорства, свързани с представянето и утвърждаването на българската литература;
- Комуникационни и информационни дейности, пряко свързани с популяризирането на проекта и достигането на неговите резултати до целевите публики.

Всеки проект следва да включва публично представяне или друга подходяща форма за осигуряване на достъп на публиката до резултатите от проекта.

3. Допустими дейности за компонент „Превод/Адаптация“

- Превод на произведението;
- Литературна редакция, коректура, предпечатна подготовка, дизайн и художествено оформление на изданието;
- Издаване на произведението в печатен или аудио формат;
- Организиране и участие в литературни фестивали, панаири на книгата, представяния и други публични събития, свързани с популяризирането на преведеното произведение;

- Маркетинг, реклама и популяризиране на изданието.

VIII. Разходи

1. Допустими разходи за компонент „Създаване на ново литературно произведение“

- Разходи за административно управление на проекта, включително възнаграждения на ръководител, координатор, счетоводител, технически сътрудници и други лица, ангажирани с организацията и отчитането на проекта – до 20% от исканото финансиране от Национален фонд „Култура“.
- Разходи за възнаграждения на автора и на творческия и експертния екип, пряко ангажиран със създаването, развитието и представянето на литературното произведение, включително за:

- авторски труд;
- редакторска работа;
- менторство и литературни консултации;
- специализирани експертни консултации;
- участие на модератори, водещи, изпълнители и други лица, ангажирани с публичното представяне на проекта;
- техническо и художествено обезпечаване на представянията.

- Разходи за проучвания и подготовка на произведението, включително:

- литературни, документални, архивни и теренни проучвания;
- достъп до архиви, библиотеки, бази данни и специализирани източници;

- Разходи за подготовка на текста, включително литературна редакция, езикова редакция, корекция, оформление, графичен дизайн, предпечатна подготовка и адаптиране за дигитална среда.
- Разходи за отпечатване на тираж по договор;
- Разходи за дигитално представяне и разпространение на произведението, включително създаване на електронно издание, аудиосъдържание, дигитални формати и достъпни версии за различни групи публики, когато са част от проекта.

- Разходи за наем на зали, пространства, техника и оборудване, необходими за провеждането на литературни четения, срещи с публика, дискусии, премиери и други форми на публично представяне.
- Разходи за техническо обезпечаване на публичните събития, включително озвучаване, осветление, заснемане, излъчване, монтаж, дигитални платформи и други необходими услуги.
- Разходи за комуникация, реклама и популяризиране на проекта, включително:
- разработване на комуникационна концепция;
- Разходи за транспорт, пътни, дневни и настаняване, когато са пряко свързани с творческия процес, провеждането на проучвания, участието в литературна резиденция или реализацията на публичните представяния.
- Разходи за участие в литературни резиденции, включително такси, работно пространство, транспорт и настаняване, когато основната цел на резиденцията е създаването на произведението.
- Разходи за уреждане на авторски, сродни и други права, необходими за изпълнението на проекта, включително права за използване на текстове, изображения, музика, архивни материали и други защитени обекти.
- Разходи за документиране на проекта, включително фотографско и видео заснемане, обработка, архивиране и подготовка на материали за отчитане и представяне на резултатите.
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС.

2. Допустими разходи за компонент „Инициативи на издателства и литературни организации“

- Разходи за административно управление на проекта, включително възнаграждения на ръководител, координатор, счетоводител, технически сътрудници и други лица, ангажирани с организацията и отчитането на проекта – до 20% от исканото финансиране.

- Разходи за възнаграждения на творческия, редакционния, експертния и организационния екип, пряко ангажиран с подготовката и изпълнението на проекта.
- Разходи за проучвания, анализи, изследвания, експертни разработки и подготовка на съдържание, когато са необходими за изпълнението на проекта.
- Разходи за литературна редакция, научна редакция, превод, езикова редакция, корекция, графичен дизайн, художник, предпечатна подготовка и дигитална обработка, художник, когато са част от дейностите по проекта.
- Разходи за разработване и поддържане на дигитални платформи, електронни издания, онлайн ресурси и други дигитални решения, свързани с проекта.
- Разходи за организиране и провеждане на литературни събития, конференции, форуми, обучения, фестивали, срещи, дискусии и други инициативи, включително наем на зали, техника и оборудване.
- Разходи за участие в международни литературни събития, професионални мрежи и партньорства, включително регистрационни такси, транспорт, дневни и настаняване.
- Разходи за комуникация, реклама и популяризиране на проекта, включително изработване на комуникационни материали, дигитални кампании, визуална идентичност и други дейности за достигане до целевите публики.
- Разходи за авторски, сродни и други права, когато са необходими за изпълнението на проекта.
- Разходи за документиране, архивиране и публично представяне на резултатите от проекта, включително фотографско и видеозаснемане, обработка и дигитално публикуване.
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС.

3. Допустими разходи за компонент „Превод/Адаптация“

- Възнаграждения за превод, литературна редакция, коректура, дизайн, художествено оформление и предпечатна подготовка;
- Разходи за отпечатване на изданието;

- Разходи за създаване на аудиоиздание, включително възнаграждения за актьори, изпълнители и други специалисти, участващи в аудиопродукцията;
- Разходи за маркетинг, реклама и популяризиране на изданието;
- Регистрационни такси за участие в литературни фестивали, панаири на книгата, представяния и други публични събития;
- Разходи за наем на изложбена площ или щанд;
- Разходи за транспорт, пътуване, настаняване и дневни, свързани с участието в допустимите събития;
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС.
- Други разходи за разпространение на изданието, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта.

IX. Критерии за оценка

1. Критерии - компонент „Създаване на ново литературно произведение“

Максимален брой точки – 100

Минимален брой точки за одобряване на проектно предложение – 60 точки.

№	Критерий	Брой точки
1	**Съответствие с целите на програмата**	**(до 20 т.)**
1.1	Целите на проекта са ясно формулирани, съответстват на целите на компонента и са насочени към създаването на ново литературно произведение и достигането му до читателите.	от 0 до 5 т
1.2	Проектът представя убедителна творческа концепция, която аргументира художествената идея, избрания литературен жанр и приноса на	от 0 до 10 т

	произведението към творческото обновление и жанровото разнообразие на съвременната българска литература.	
1.3	Предвидените дейности, творческият процес, формите на публично представяне и очакваните резултати са логически свързани, реалистични и съответстват на целите на проекта и на предвидените резултати.	от 0 до 5 т.
2	**Художествено съдържание**	**(до 30 т.)**
2.1	Авторската концепция е ясно формулирана, аргументирана и художествено убедителна, като се отличава с оригиналност на идеята, яснота на художествения замисъл и значимост на темата.	от 0 до 15 т.
2.2	Предвидените форми на професионална подкрепа (редакторска работа, менторство, литературни консултации, проучвания и други, когато са приложими) са подходящи и имат потенциал да допринесат за повишаване на художественото качество на литературното произведение.	от 0 до 15 т.
3	**Капацитет за изпълнение и реалистичност**	**(до 30 т.)**
3.1	Представен е ясен, последователен и реалистичен план за изпълнение на проекта, включващ всички необходими етапи на творческия процес, професионалната подкрепа (когато е приложима) и публичното представяне на произведението и осигурява условия за успешно реализиране на проекта.	от 0 до 5 т.
	Профилът, творческият опит и професионалните постижения на кандидата (предишни произведения; публикации; литературни награди и други) са в съответствие с предложения проект и доказват капацитет за неговото качествено осъществяване.	от 0 до 10 т.

3.2	Бюджетът е реалистичен, аргументиран и съответства на предвидените дейности и резултати и е насочен към постигането на целите и очакваните резултати на проекта.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 20 т.)**
4.1	Предвидените форми на публично представяне и популяризиране са подходящи за достигане на произведението до целевите публики и за повишаване на интереса към него и осигурява достъпност на литературното произведение след приключване на финансирането чрез публикуване, дигитално разпространение, участия в литературни събития или други подходящи форми.	от 0 до 10 т.
4.2	Проектът има потенциал да допринесе за творческото обновление, жанровото разнообразие и развитието на съвременната българска литературна среда.	от 0 до 10 т.

2. Критерии - компонент „Инициативи на издателства и литературни организации“

Максимален брой точки – 100

Минимален брой точки за одобряване на проектно предложение – 60 точки.

№	**Критерий**	**Брой точки**
1	**Съответствие с целите на програмата**	**(до 20 т.)**

1.1	Целите на проекта са ясно формулирани и съответстват на целите на компонента.	от 0 до 5 т
1.2	Проектът предлага убедителна концепция, насочена към развитието и модернизацията на българската литературна среда чрез прилагане на нови формати, дигитална трансформация, международно сътрудничество или други иновативни подходи.	от 0 до 5 т
1.3	Предвидените дейности и очакваните резултати допринасят за засилване на интереса към българската литература и за разширяване на достъпа на публиката до нея.	от 0 до 5 т.
1.4	Проектът има потенциал да създаде устойчива добавена стойност за литературната среда, издателския сектор и развитието на читателските публики.	от 0 до 5 т.
2	**Художествено съдържание**	**(до 30 т.)**
2.1	Концепцията на проекта е убедителна, ясно аргументирана и осигурява условия за реализиране на инициатива с високо художествено качество и професионална стойност. Подборът на участниците, произведенията, събитията или другите елементи на художественото съдържание е обоснован и съответства на целите и концепцията на проекта.	от 0 до 15 т.
2.2	Предвидените форми на професионално сътрудничество (участия в литературни събития, кураторство, литературни консултации, партньорства, международно участие и други, когато са приложими) са подходящи и допринасят за повишаване на художественото качество и професионалното ниво на инициативата.	от 0 до 15 т.
3	**Организационен капацитет и реалистичност**	**(до 30 т.)**

3.1	Представен е ясен, последователен и реалистичен план за изпълнение на проекта, включващ необходимите етапи, дейности, срокове и очаквани резултати.	от 0 до 5 т.
3.2	Кандидатът и предложеният екип притежават необходимия професионален и организационен опит за качественото изпълнение на проекта, като ролите и отговорностите им са ясно определени.	от 0 до 10 т.
3.3	Бюджетът е реалистичен, обоснован и съразмерен с предвидените дейности, обхвата на проекта и очакваните резултати.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 20 т.)**
4.1	Проектът има потенциал да допринесе за развитието и модернизацията на българската литературна среда, за утвърждаването на българската литература и за разширяването на достъпа на публиката до нея чрез предвидените дейности и резултати.	от 0 до 10 т.
4.2	Предвидените дейности и резултати създават предпоставки за устойчиво въздействие върху литературната среда чрез продължаване, надграждане, разпространение или последващо използване на създадените формати, партньорства, ресурси или добри практики.	от 0 до 10 т.

3. Критерии - компонент „Превод/Адаптация“

Максимален брой точки – 100

Минимален брой точки за одобряване на проектно предложение – 60 точки.

№	**Критерий**	**Брой точки**

1	**Съответствие и значимост**	**(до 20 т.)**
1.1	Проектното предложение демонстрира пряка и ясно аргументирана връзка с целите, обхвата и приоритетите на Програмата. Представена е ясна концепция за избора на произведението, целевия език и целевата аудитория, като е обоснована културната, литературната или обществената значимост на проекта.	от 0 до 10 т
1.2	Проектът демонстрира потенциал за популяризиране на българската художествена литература извън страната чрез подходящи дейности за издаване, разпространение и комуникация, както и възможност за достигане до нови читатели и изграждане на устойчиво присъствие на съответния чуждоезичен пазар, включително чрез партньорства, когато това е приложимо.	от 0 до 10 т.
2	**Качество на проектното предложение**	**(до 30 т.)**
2.1	Проектното предложение представя ясна и последователна логическа връзка между избраното произведение, целевия език, концепцията, планираните дейности, графика за изпълнение и очакваните резултати. Проектът идентифицира потенциалните рискове при изпълнението и предвижда подходящи мерки за тяхното управление, когато това е приложимо.	от 0 до 10 т.
2.2	Представен е структуриран план за изпълнение, включващ основните етапи, сроковете и разпределението на отговорностите.	от 0 до 5 т.
2.3	Проектът обосновава избора на произведението, целевия език и избрания преводач, като демонстрира потенциал за качествено представяне на българската художествена литература пред чуждоезична аудитория.	от 0 до 10 т.

2.4	Проектът представя ясна стратегия за издаване, разпространение и популяризиране на преведеното произведение чрез подходящи канали и дейности, като описва конкретни механизми за достигане до целевите читатели и за постигане на устойчив обществен и културен ефект.	от 0 до 5 т.
3	**Организационен капацитет и реалистичност на изпълнението**	**(до 25 т.)**
3.1	Профилът, професионалният опит и предходната дейност на кандидата съответстват на предмета на проекта и показват капацитет за осъществяване на превод, издаване и популяризиране на българска художествена литература на чужд език. Представени са конкретни примери за осъществени издания, преводи, партньорства, инициативи или други релевантни дейности.	от 0 до 10 т.
3.2	Бюджетът е реалистичен, обоснован и съответства на планираните дейности, като разходите са целесъобразни и необходими за постигане на целите на проекта.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 30 т.)**
4.1	Проектът има потенциал за достигане до съществуващи и нови аудитории чрез подходящи канали за издаване, разпространение и популяризиране на преведеното произведение. Представени са реалистични индикатори за очакваното въздействие и достигането до целевите читателски аудитории.	от 0 до 15 т.
4.2	Проектът създава предпоставки за устойчивост на постигнатите резултати след приключване на финансирането чрез продължаващо разпространение на изданието, участие в литературни събития, развитие	от 0 до 15 т.

	на партньорства или осъществяване на последващи инициативи за популяризиране на българската литература, когато това е приложимо.	

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ПОМОЩ

По настоящата процедура се прилагат правилата за минимална помощ: Дейностите извършвани от кандидата представляват минимална помощ (помощ „de minimis") съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis.

Съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2831 помощта, която не превишава прага от 300 000 евро отпускана на едно и също предприятие за период от три предходни години и не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, е т. нар. помощ de minimis. Такава помощ не попада в приложното поле на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, и не представлява държавна помощ.

„Минимална помощ" е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ. Режимът по държавните и минималните помощи се прилага само по отношение на предприятия.

„Икономическата дейност" се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

„Предприятие" по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи на кандидата са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ. При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ ще се счита целият размер на средствата от безвъзмездната финансова помощ, разходвани от кандидата.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която кандидатства предприятие, заедно с другите получени минимални помощи за едно и също предприятие за период от три предходни години, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро. Таванът, посочени в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, се прилага независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години, който се взема предвид за целите на настоящия регламент, следва да се оценява периодично (период от 3 години преди датата на предоставяне). За всяко ново предоставяне на помощ de minimis трябва да се вземе предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през предходните три години, преди датата на предоставянето ѝ . За целите на тавана, посочен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се възползва от подпомагане по Регламента. Размерът на помощта може да бъде служебно намален, така че да не възникне превишение на тавана. Отказ за предоставяне на помощта моеже да бъде издаден вкл. ако се нарушават условията за кумулиране по чл. 5 от Регламента.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

1. предприятието кандидат;
2. предприятията, с които кандидата образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;

3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;

4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени точки 1 до 4 по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическо лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Във връзка с извършване на проверката по същество на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 („едно и също предприятие“), преди сключване на административен договор администраторът може да изиска от одобрените кандидатите и партньори някои от следните документи (и за всички свързани с тях предприятия), отразяващи разпределението на капитала:

- Книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;
- Актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;
- Дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- Книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;
- Устав – приложимо за кооперациите.

Недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура са кандидати, които извършват дейност в:

а) областта на първичното производство на продукти от риболов и аквакултури

б) областта на първичното производство на селскостопански продукти

в) областта на преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти.

г) областта на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количествата на този вид продукти, които се изкупуват от първичните производители или предлагат на пазара от съответните предприятия; или
- когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители

По процедурата не се предоставят помощ на предприятия, когато отпускането й води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., включително на чл. 1, пар. 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване, преди всяко плащане, се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи - htttp://minimis.minfin.bg”, по отношение на съответния бенефициент. Допълнително, преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи” - htttp://minimis.minfin.bg и декларациите за минимални помощи, предоставени от бенефициента по отношение на минимални помощи. Считано от 01.01.2026 г. задължението за публикуване на предоставените минимални помощи вече е в Европейския регистър - eAid Regsiter (https://stateaid.minfin.bg/bg/47), в рамките на три работни дни от датата на предоставяне на помощта. Проверките за натрупване на помощта до максималния допустим праг следва да бъдат правени и в него.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, кандидатите и партньорите следва да посочат в Декларация за минимални помощи кода на основната си и допълнителната (ако извършват такава) икономическа дейност, като за референция използват кода на дейността си съгласно Класификация на икономическите дейности (КИД-2025). Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година. За новосъздадени организации, които нямат приключила финансова година и подаден към НСИ отчет за дейността, съответствието се приема на декларативен принцип. На етап кандидатстване съответствието с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 се приема на декларативен принцип. Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2024/3118 от 10 декември 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L, 2024/3118) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 1 050 000 евро. (т.е. 300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832).В случай на натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831, с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 и с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупват до 300 000 EUR.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер

на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент. Данните за получените предходни минимални помощи следва да бъдат надлежно декларирани от предприятията, кандидатстващи за подкрепа по процедурата, в Декларация за получените минимални. Декларацията за минимални помощи се представя на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение, преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка, проверка за допустимост по отношение на максимално допустимия праг за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ще се извършва на база посочените данни в Декларация за получените минимални помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3, параграф 2, Администраторът на помощ ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, администраторът ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати и партньори помощ в режим de minimis. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Администраторът на помощ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Администратора на помощ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, предоставената минимална помощ по настоящата процедура се възстановява в пълен размер, със законната лихва от момента на получаването до окончателното изплащане на помощта.

Когато с отпускането на новата помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се ползва от подпомагане по Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Тъй като безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, бенефициентите са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) № 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период не по-кратък от 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна помощ или минимална помощ или от датата на предоставяне на индивидуална държавна помощ или минимална помощ. В случаите на помощ, предоставяна на части, срокът започва да тече от датата на последно предоставената част. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент № 2023/2831 за период от 10 години от датата, на която е отпусната всяка индивидуална помощ по такава схема.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез Администратора на помощ на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

ПРОГРАМА
„ДЕБЮТИ 2027“

I. Тематична област на културата / Обхват на програмата

Програма „Дебюти“[2] 2027 е насочена към подкрепа на първите публични професионални изяви на дебютиращи автори, изпълнители и творци във всички области на изкуството.

Програмата подпомага създаването, първото публично представяне и началното разпространение на дебютни културни продукти, като създава условия за професионално развитие и устойчиво навлизане в културния сектор.

Към програмата се провежда задължителен образователен модул, организиран от Национален фонд „Култура“ и целящ изграждане на знания и практически умения в областта на проектното управление, финансовото управление и възможностите за финансиране на културни проекти. Достъп до модула получават кандидатите, чиито проектни предложения са успешно преминали оценка за административно съответствие и допустимост на Първи кръг. Обучението е насочено към надграждане на знанията и практическите умения на дебютантите, като се основава на конкретните препоръки за подобрение, дадени от Оценителната комисия. Преминаването на образователния модул е задължително условие за допускане до Втори кръг на оценяване.

II. График за кандидатстване:

1. Първи кръг (април 2027 г.): Подаване на първоначални проектни предложения, които преминават проверка за допустимост и качество. Комисията изготвя писмени препоръки за подобрение по всеки проект.

2. Междинен етап (май 2027 г.): Провеждане на задължителния образователен модул за допуснатите кандидати и отразяване на препоръките на комисията от страна на авторите.

[2] За целите на настоящата програма понятието „дебют“ се определя съобразно спецификата на съответното направление, съгласно раздел „Направления на програмата“.

3. Втори кръг (юни 2027 г.): Подаване на ревизираните и подобрени проектни предложения за финално класиране и одобрение за финансиране.

III. Цели на програмата

1. Създаване на условия за професионална реализация и развитие на млади творци и артисти в началото на техния професионален път.
2. Подпомагане на създаването, първото публично професионално представяне и началното разпространение на дебютни художествени проекти във всички области на изкуството.
3. Улесняване на достъпа на дебютиращите творци до публика, културни организации, професионални форуми и възможности за бъдещо развитие.

IV. Направления на програмата

1. Визуални изкуства
2. Литература
3. Танц и пърформанс
4. Екранни изкуства
5. Музика
6. Театър

V. Кандидати

1. Допустими кандидати

1.1. Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободна професия в областта на културата и вписани в регистър БУЛСТАТ;

1.2. Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК, които реализират проект в полза на един или няколко дебютанти, отговарящи на условията на програмата.;

1.3. Организации, учредени по Закона за народните читалища, които реализират проект в полза на един или няколко дебютанти, отговарящи на условията на програмата.

1.4. Училищата по изкуствата и училищата по културата съгласно чл.13 от ЗЗРК.

2. Специални условия

2.1. Проектното предложение може да бъде подадено от дебютанта като физическо лице или чрез допустим кандидат по т. 1.2 или т. 1.3, който реализира проекта в негова полза.

2.2. Когато дебютантът не е навършил 18 години към датата на кандидатстване, проектното предложение се подава задължително от допустим кандидат по т. **1.2,** т. **1.3** или т. **1.4.**

VI. Допустими дебютанти

1. **За целите на настоящата програма дебютантът следва[3]:**
   - Да бъде ученик в средно училище по изкуствата по чл. 13 от ЗЗРК, студент във висше училище по изкуствата или артист;
   - Да отговаря на определението за „дебютант“ съгласно съответното направление на програмата;
   - Да участва като основен творчески участник в проектното предложение.
2. **За целите на настоящата програма определението за „дебютант“ по отделните направления е както следва:**
   - **Визуални изкуства:** дебют на художник / визуален артист / куратор или група от такива. Дебютантите следва да осъществяват до втори самостоятелен и/или трети групов професионален културен продукт / събитие, които са извън рамките на учебния план на съответните образователни институции.

[3] Изискванията по т. 1 се прилагат единствено по отношение на дебютанта/дебютантите, за чието професионално развитие се кандидатства по програмата, и не се отнасят до останалите участници в творческия екип.

- **Екранни изкуства:** режисьорски дебют – игрален (късометражен или пълнометражен), документален или анимационен дебютен филм, който е първи или втори професионален (неучебен) опит за режисьора-дебютант.
- **Литература:** автор (писател и/или художник на илюстровано издание вкл.). Изданието следва да е първо или второ за дебютантите. Не се допуска публикуването на учебни разработки (курсови или дипломни работи).
- **Музика:** солови музиканти и/или групи с не повече от два реализирани професионални албума или до 5 официално разпространени сингъла/EP-та в дигитални дистрибуционни платформи; композитори, инструменталисти, певци и ансамблови музиканти, които осъществяват до втора самостоятелна или трета групова публична творческа изява, която не е част от учебния план на съответната образователна институция.
- **Театър:** дебют на режисьор, сценограф, драматург или актьор – сценичният продукт/роля следва да е първи или втори професионален опит за съответния дебютант извън учебна среда и/или трети групов професионален културен продукт / събитие..
- **Танц и пърформанс:** дебют на хореограф, режисьор или танцов изпълнител – сценичният продукт следва да е първи или втори за дебютанта и/или трети групов професионален културен продукт / събитие.

VII. Приложим режим на помощ

По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

Разясненията по приложимия режим са изведени в Приложение № 1 към настоящите Условия.

VIII. Финансови параметри

- Общ размер на финансирането на програмата: 7% от общия бюджет за програмите.

- Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро.
- Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 25 000 евро.
- Процент на съфинансиране: при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 15 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос (финансов и нефинансов) минимум 15% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация.
- За възнаграждения на дебютанта/дебютантите следва да бъде предвиден и реално изплатен общ размер не по-малък от 20% от одобрената финансова подкрепа по проекта.

Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране на една и съща дейност от други източници на средства.

IX. Дейности

1. Създаване на дебютен културен продукт

- Разработване и осъществяване на дебютни авторски художествени произведения във всички направления на програмата.
- Осъществяване на творчески, репетиционен, продукционен, издателски, звукозаписен, снимачен, изложбен или друг процес, необходим за създаването на културния продукт;
- Създаване на съпътстващи художествени елементи, необходими за реализацията на проекта.

2. Представяне на дебютен културен продукт

- Организиране и осъществяване на първо публично представяне на създадения културен продукт;
- Представяне на дебютни произведения пред публика чрез изложби, спектакли, концерти, прожекции, литературни премиери, представяния или други професионални формати;
- Участие в професионални форуми, фестивали, изложби, конкурси, платформи и други събития, когато представянето е част от дебютната реализация.

3. Разпространение на дебютен културен продукт

- Популяризиране и разпространение на създадения културен продукт;
- Представяне пред нови публики чрез културни организации, галерии, театри, концертни зали, фестивали, издателства, онлайн платформи и други професионални канали;
- Създаване и разпространение на рекламни, информационни и аудио-визуални материали, свързани с проекта.

X. Разходи

1. Допустими разходи

- За възнаграждения на екипа, ангажиран с административното управление на проекта (ръководител, координатор, счетоводител, технически сътрудници и др.) – до 20% от исканата сума от Националния фонд „Култура“;
- За възнаграждения на творческия, техническия и продукционния екип, ангажиран с изпълнението на проекта;
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС.
- За наем на помещения, пространства, техника и специализирано оборудване, необходими за създаването, подготовката, представянето и разпространението на проекта;
- За звукозапис, монтаж, постпродукция, предпечатна подготовка, изработка, тиражиране и други специализирани дейности, съобразно спецификата на проекта;
- За маркетинг, комуникация, реклама и популяризиране на проекта;
- За дизайн, художествено оформление, изработка и печат на рекламни и информационни материали;
- За транспорт, настаняване, дневни и логистични разходи, пряко свързани с изпълнението и представянето на проекта;

- За транспорт на произведения на изкуството, сценично оборудване, техника, декори, материали и други елементи, необходими за реализацията на проекта, включително спедиторски услуги;
- За такси за участие в професионални форуми, фестивали, изложби, конкурси и други събития, когато участието е свързано с представянето или разпространението на дебютния културен продукт.

XI. Критерии за оценка

Максимален брой точки – 100

Минимален брой точки за одобряване на проектно предложение – 60 точки.

№	**Критерий**	**Брой точки**
1	**Съответствие с целите на програмата**	**(до 30 т.)**
1.1	Проектното предложение е в съответствие с целите и обхвата на програмата и допринася за професионалната реализация и развитие на млади творци и артисти в началото на техния професионален път.	от 0 до 15 т
1.2	Проектът има ясна и аргументирана концепция и идеята е конкретно представена. Дебютантът демонстрира потенциал за развитие на авторски стил, има ясна връзка между замисъл, форма и избрана медия.	от 0 до 15 т
2	**Качество на проектното предложение и капацитет за изпълнение**	**(до 40 т.)**
2.1	Целите, дейностите, графикът и очакваните резултати са ясно формулирани, логически последователни и реалистични.	от 0 до 15 т.

2.3	Екипът и привлечените специалисти притежават необходимата професионална компетентност и организационен капацитет за изпълнение на проекта.	от 0 до 15 т.
2.4	Бюджетът е реалистичен, аргументиран и съответства на предвидените дейности и резултати.	от 0 до 10 т.
3	**Въздействие и устойчивост**	**(до 30 т.)**
3.1	Проектът включва механизми за привличане и ангажиране на участници и партньорски организации, като допринася за развитие на капацитета на дебютанта.	от 0 до 10 т.
3.2	Представят се конкретни стъпки за интегриране на резултатите от проекта в дейността/портфолиото на кандидата/дебютанта, осигурявайки дългосрочното им въздействие с фокус върху развитието на дебютанта.	от 0 до 10 т.
3.3	Представена е ефективна стратегията за разпространение, реклама и осигуряване на видимост на проекта.	от 0 до 10 т.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ПОМОЩ

По настоящата процедура се прилагат правилата за минимална помощ: Дейностите извършвани от кандидата представляват минимална помощ (помощ „de minimis”) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis.

Съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2831 помощта, която не превишава прага от 300 000 евро отпускана на едно и също предприятие за период от три предходни години и не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, е т. нар. помощ de minimis. Такава помощ не попада в приложното поле на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, и не представлява държавна помощ.

„Минимална помощ" е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ. Режимът по държавните и минималните помощи се прилага само по отношение на предприятия.

„Икономическата дейност" се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

„Предприятие" по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи на кандидата са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ. При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ ще се счита целият размер на средствата от безвъзмездната финансова помощ, разходвани от кандидата.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която кандидатства предприятие, заедно с другите получени минимални помощи за едно и също предприятие за период от три предходни години, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро. Таванът, посочен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, се прилага независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години, който се взема предвид за целите на настоящия регламент, следва да се оценява периодично (период от 3 години преди датата на предоставяне). За всяко ново предоставяне на помощ de minimis трябва да се вземе предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през предходните три години, преди датата на предоставянето ѝ . За целите на тавана, посочен в член 3, параграф 2 на Регламент

(ЕС) № 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се възползва от подпомагане по Регламента. Размерът на помощта може да бъде служебно намален, така че да не възникне превишение на тавана. Отказ за предоставяне на помощта може да бъде издаден вкл. ако се нарушават условията за кумулиране по чл. 5 от Регламента.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

1. предприятието кандидат;
2. предприятията, с които кандидатът образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в точки от 1 до 4 по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическото лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Във връзка с извършване на проверката по същество на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 („едно и също предприятие“), преди сключване на административен договор администраторът може да изиска от одобрените кандидати и партньори някои от следните документи (и за всички свързани с тях предприятия), отразяващи разпределението на капитала:

- Книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;
- Актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;
- Дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- Книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;
- Устав – приложимо за кооперациите.

Недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура са кандидати, които извършват дейност в:

а) областта на първичното производство на продукти от риболов и аквакултури

б) областта на първичното производство на селскостопански продукти

в) областта на преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти.

г) областта на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количествата на този вид продукти, които се изкупуват от първичните производители или предлагат на пазара от съответните предприятия; или
- когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители

По процедурата не се предоставят помощ на предприятия, когато отпускането й води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., включително на чл. 1, пар. 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или

разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване, преди всяко плащане, се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи - htttp://minimis.minfin.bg", по отношение на съответния бенефициент. Допълнително, преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи" - htttp://minimis.minfin.bg и декларациите за минимални помощи, предоставени от бенефициента по отношение на минимални помощи. Считано от 01.01.2026 г. задължението за публикуване на предоставените минимални помощи вече е в Европейския регистър - eAid Regsiter (https://stateaid.minfin.bg/bg/47), в рамките на три работни дни от датата на предоставяне на помощта. Проверките за натрупване на помощта до максималния допустим праг следва да бъдат правени и в него.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, кандидатите и партньорите следва да посочат в Декларация за минимални помощи кода на основната си и допълнителната (ако извършват такава) икономическа дейност, като за референция използват кода на дейността си съгласно Класификация на икономическите дейности (КИД-2025). Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година. За новосъздадени организации, които нямат приключила финансова година и подаден към НСИ отчет за дейността, съответствието се приема на декларативен принцип. На етап кандидатстване съответствието с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 се приема на декларативен принцип. Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2024/3118 от 10 декември 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L, 2024/3118) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния

праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 1 050 000 евро. (т.е. 300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832).В случай на натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831, с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 и с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупват до 300 000 EUR.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент. Данните за получените предходни минимални помощи следва да бъдат надлежно декларирани от предприятията, кандидатстващи за подкрепа по процедурата, в Декларация за получените минимални помощи. Декларацията за минимални помощи се представя на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение, преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка, проверка за допустимост по отношение на максимално допустимия праг за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ще се извършва на база посочените данни в Декларация за получените минимални помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3,

параграф 2, Администраторът на помощ ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, Администраторът ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати и партньори помощ в режим de minimis. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Администраторът на помощ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Администратора на помощ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, предоставената минимална помощ по настоящата процедура се възстановява в пълен размер, със законната лихва от момента на получаването до окончателното изплащане на помощта.

Когато с отпускането на новата помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се ползва от подпомагане по Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Тъй като безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, бенефициентите са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) № 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период не по-кратък от 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна помощ или минимална помощ или от датата на предоставяне на индивидуална държавна помощ или минимална помощ. В случаите на помощ, предоставяна на части, срокът започва да тече от датата на последно предоставената част. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент № 2023/2831 за период от 10 години от датата, на която е отпусната всяка индивидуална помощ по такава схема.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез Администратора на помощ на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

ПРОГРАМА
„КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО“ 2027

I. Тематична област на културата / Обхват на програмата

Програма „Културно наследство“ 2027 подкрепя проекти, насочени към опазването, представянето[4] и интегрирането на българското материално и нематериално културно наследство в съвременния обществен, културен и икономически живот. Програмата подпомага утвърждаването на културното наследство като ресурс, който е носител на културна, историческа и обществена памет и значимост.

II. Цели на програмата

1. Да насърчи общността да разпознае и осъзнае стойността на своето културно наследство, да го опознава, съхранява и предава на следващите поколения.
2. Изграждане на по-силна връзка между общността и нейното наследство и утвърждаването му като част от културната идентичност и чувството за принадлежност.
3. Разширяване на достъпа и привличане на нови публики чрез прилагането на съвременни модели за опазване и управление на наследството;
4. Разгръщане на потенциала на културното наследство като ресурс за развитие на културните и творческите индустрии, за устойчив туризъм, заетост и икономическо оживяване на градските и селските райони.

[4] Представянето на културните ценности е дейност по разкриване и популяризиране на културната и научната им стойност пред обществото (Чл. 180. ал. 1 от ЗКН).

5. Изграждане на капацитет и партньорства – развитие на професионални умения, сътрудничество и трансфер на знания между институции, общности, неправителствени организации и международни партньори.

III. Кандидати

1. Допустими кандидати

1.1. Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1 от ЗЗРК;

1.2. Организации, регистрирани по Закона за народните читалища;

1.3. Български културни организации, които са разпоредители с държавни или общински бюджетни средства, само за проекти, които не представляват част от основната им дейност, а включват допълващи и надграждащи дейности с проектен характер;

1.4. Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ.

IV. График за обявяване на конкурса – кандидатстване

Срок за кандидатстване: август –- септември 2027.

Времеви обхват за осъществяване на проектите: 12 (дванадесет) месеца от сключването на договора за финансово подпомагане.

Отчитане на проектите: 1 (един) месец след края на срока за осъществяване.

V. Приложим режим на помощ

По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Разясненията по приложимия режим са изведени в Приложение № 1 към настоящите Условия.

VI. Финансови параметри

1. Общ размер на финансирането на програмата: 7% от общия бюджет за 2027 г.

2. Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро.

3. Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 15,000 евро.

4. Процент на съфинансиране: неприложимо.

Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране на една и съща дейност от други източници на средства.

VII. Дейности

1. Допустими дейности

Допустими са дейности, които са пряко свързани с целите на програмата и допринасят за опазването, представянето, достъпността и интегрирането на културното наследство в обществения, културния и икономическия живот.

- Дейности за представяне на материалното и нематериалното културно наследство, включително създаване на виртуални изложби, интерактивни карти, дигитални колекции и онлайн образователно съдържание.
- Дейности за подобряване на достъпа до културното наследство за различни публики, включително деца и младежи, възрастни хора, хора с увреждания, представители на групи и общности в неравностойно положение с ограничен достъп до културно съдържание.
- Образователни дейности, които представят културното наследство по достъпен и съвременен начин, включително образователни програми, тематични маршрути, разказване на истории за културни ценности (storytelling), беседи, интерактивни занимания, изложби, игри и дигитални образователни ресурси.
- Дейности по представяне и популяризиране на малко познати, застрашени или недостатъчно представени културни ценности и елементи на културното наследство, включително местни традиции, обичаи, диалектни форми, знания и умения за традиционни занаяти, музикални и танцови практики, както и всички културни ценности по чл. 6. т. 1-18 и всички елементи по чл. 42, ал. 1, т. 1-5 от Закона за културното наследство.
- Дейности по опазване и предаване на знания, умения и практики, свързани с наследства в риск, включително идентифициране на техните носители, създаване

на програми за приемственост и подкрепа за предаването им към следващи поколения.

- Дейности, които насърчават участието на гражданите в проучването, документирането, представянето и популяризирането на културното наследство, включително инициативи за събиране на семейни истории, лични архиви, устни разкази, снимки и други материали.
- Дейности за развитие на партньорства между културни организации, музеи, библиотеки, архиви, читалища, образователни институции, научни организации, местни власти, граждански сдружения и представители на културните и творческите индустрии.
- Дейности по разработване на нови форми за работа с публики и общности.
- Дейности за международно сътрудничество, обмен и представяне на българското културно наследство в европейски и международен контекст, включително съвместни проекти и обмен на добри практики.
- Дейности по изработване на оценка на въздействието върху културното наследство, включително политики, законодателство, инвеститорски намеси, туристически посещения, проучвания на публики, местни общности и реализираните инициативи.

VIII. Разходи

1. Допустими разходи

- За възнаграждения на екипа, ангажиран с административното управление на проекта (ръководител, координатор, счетоводител, технически сътрудници и др.) – до 20 % от исканата сума от Национален фонд „Култура“;
- За възнаграждения на творческия, експертния, техническия и изпълнителския екип, както и на носители на традиционни знания, умения и занаяти, ангажирани с изпълнението на проекта;
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС;

- За наем на помещения, пространства, техника, оборудване, експозиционни съоръжения и други ресурси, необходими за изпълнението на проекта, включително за изложби, демонстрации, публични събития и представяния;
- За фотографско, аудио и видеодокументиране, обработка, архивиране и създаване на дигитално съдържание, когато са част от проекта;
- За представяне, маркетинг, комуникация, реклама, разпространение и популяризиране на проекта, включително изработване на печатни, дигитални и аудио-визуални информационни, рекламни и образователни материали;
- За транспорт, настаняване и дневни на членовете на екипа и привлечените експерти, когато са пряко свързани с изпълнението на дейностите по проекта;
- За такси за платен достъп до архиви, музеи, библиотеки, бази данни, специализирани информационни ресурси и други източници, необходими за изпълнението на проекта;
- За уреждане на авторски, сродни и други права, лицензи и разрешения, когато са необходими за изпълнението на проекта.

IX. Критерии за оценка

Максимален брой точки – 100

Минимален брой точки за одобряване на проектно предложение – 60 точки.

№	**Критерий**	**Брой точки**
1	**Съответствие с целите на програмата**	**(до 20 т.)**
1.1	Проектното предложение е в съответствие с целите и обхвата на програмата и допринася за опазването, съхраняването, представянето, популяризирането и съвременното осмисляне на материалното и	от 0 до 10 т

	нематериалното културно наследство, както и за неговото интегриране в обществения, културния и икономическия живот на общността.	
1.2	Проектното предложение ясно аргументира необходимостта от осъществяване на предвидените дейности, определя конкретни целеви групи и предвижда подходящи механизми за тяхното достигане, активно участие и разширяване на достъпа до културното наследство.	от 0 до 10 т
2	**Качество на проектното предложение**	**(до 30 т.)**
2.1	Проектното предложение е ясно, последователно и добре структурирано. Предвидените цели, дейности, целеви групи, очаквани резултати и индикатори са конкретно формулирани и логически свързани помежду си.	от 0 до 10 т.
2.2	Предложеният подход е подходящ за спецификата на културното наследство и показва добро познаване на темата, контекста и потребностите на целевите групи. Дейностите са реалистични, изпълними в рамките на посочения срок и водят до постигане на заявените резултати.	от 0 до 10 т.
	Проектът предвижда подходящи методи за документиране, представяне, интерпретиране, предаване или популяризиране на културното наследство и демонстрира професионална подготовка при планирането на неговото изпълнение.	от 0 до 10 т.
3	**Организационен капацитет и реалистичност**	**(до 30 т.)**
3.1	Кандидатът и партньорите (когато е приложимо) разполагат с необходимия организационен, експертен и професионален капацитет за изпълнение на проекта. Екипът има подходящи компетентности и опит, съответстващи на целите и дейностите на проекта.	от 0 до 15 т.

3.2	Предложеният план за изпълнение е ясен, последователен и реалистичен. Предвидените дейности, графикът, разпределението на ролите, ресурсите и механизмите за координация са адекватни и създават предпоставки за ефективно, качествено и навременно изпълнение на проекта.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 20 т.)**
4.1	Проектното предложение има потенциал да насърчи общността да разпознае и осъзнае стойността на своето културно наследство, да го опознава, съхранява и предава на следващите поколения. Проектът допринася за изграждането на по-силна връзка между общността и нейното наследство и за утвърждаването му като част от местната идентичност и чувството за принадлежност.	от 0 до 10 т.
4.2	Предвидените резултати са реалистични, измерими и съответстват на целите на проекта. Имат потенциал да запазят своето значение и след приключване на проекта чрез продължаващо участие на общността, последващо използване и надграждане на създадените знания, практики, продукти и ресурси.	от 0 до 10 т.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ПОМОЩ

По настоящата процедура се прилагат правилата за минимална помощ: Дейностите извършвани от кандидата представляват минимална помощ (помощ „de minimis") съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2831 помощта, която не превишава прага от 300 000 евро отпускана на едно и също предприятие за период от три предходни години и не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, е т. нар. помощ de minimis. Такава помощ не попада в приложното поле на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, и не представлява държавна помощ.

„Минимална помощ" е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ. Режимът по държавните и минималните помощи се прилага само по отношение на предприятия.

„Икономическата дейност" се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

„Предприятие" по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи на кандидата са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ. При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ ще се счита целият размер на средствата от безвъзмездната финансова помощ, разходвани от кандидата.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която кандидатства предприятие, заедно с другите получени минимални помощи за едно и също предприятие за

период от три предходни години, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро. Таванът, посочени в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, се прилага независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години, който се взема предвид за целите на настоящия регламент, следва да се оценява периодично (период от 3 години преди датата на предоставяне). За всяко ново предоставяне на помощ de minimis трябва да се вземе предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през предходните три години, преди датата на предоставянето ѝ . За целите на тавана, посочен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се възползва от подпомагане по Регламента. Размерът на помощта може да бъде служебно намален, така че да не възникне превишение на тавана. Отказ за предоставяне на помощта може да бъде издаден вкл. ако се нарушават условията за кумулиране по чл. 5 от Регламента.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

1. предприятието кандидат;
2. предприятията, с които кандидата образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени точки 1 до 4 по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения

посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическо лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Във връзка с извършване на проверката по същество на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 („едно и също предприятие“), преди сключване на административен договор администраторът може да изиска от одобрените кандидатите и партньори някои от следните документи (и за всички свързани с тях предприятия), отразяващи разпределението на капитала:

- Книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;
- Актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;
- Дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- Книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;
- Устав – приложимо за кооперациите.

Недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура са кандидати, които извършват дейност в:

а) областта на първичното производство на продукти от риболов и аквакултури

б) областта на първичното производство на селскостопански продукти

в) областта на преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти.

г) областта на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количествата на този вид продукти, които се изкупуват от първичните производители или предлагат на пазара от съответните предприятия; или

- когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители

По процедурата не се предоставят помощ на предприятия, когато отпускането ѝ води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., включително на чл. 1, пар. 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване, преди всяко плащане, се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи - htttp://minimis.minfin.bg", по отношение на съответния бенефициент. Допълнително, преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи" - htttp://minimis.minfin.bg и декларациите за минимални помощи, предоставени от бенефициента по отношение на минимални помощи. Считано от 01.01.2026 г. задължението за публикуване на предоставените минимални помощи вече е в Европейския регистър - eAid Regsiter (https://stateaid.minfin.bg/bg/47), в рамките на три работни дни от датата на предоставяне на помощта. Проверките за натрупване на помощта до максималния допустим праг следва да бъдат правени и в него.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, кандидатите и партньорите следва да посочат в Декларация за минимални помощи кода на основната си и допълнителната (ако извършват такава) икономическа дейност, като за референция използват кода на дейността си съгласно Класификация на икономическите дейности (КИД-2025). Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година. За новосъздадени организации, които нямат приключила финансова година и подаден към НСИ отчет за дейността, съответствието се приема на декларативен принцип. На етап кандидатстване

съответствието с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 се приема на декларативен принцип. Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2024/3118 от 10 декември 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L, 2024/3118) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 1 050 000 евро. (т.е. 300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832).В случай на натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831, с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 и с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупват до 300 000 EUR.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо

съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент. Данните за получените предходни минимални помощи следва да бъдат надлежно декларирани от предприятията, кандидатстващи за подкрепа по процедурата, в Декларация за получените минимални. Декларацията за минимални помощи се представя на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение, преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка, проверка за допустимост по отношение на максимално допустимия праг за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ще се извършва на база посочените данни в Декларация за получените минимални помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3, параграф 2, Администраторът на помощ ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, администраторът ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати и партньори помощ в режим de minimis. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Администраторът на помощ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Администратора на помощ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, предоставената минимална помощ по настоящата процедура се възстановява в пълен размер, със законната лихва от момента на получаването до окончателното изплащане на помощта.

Когато с отпускането на новата помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се ползва от подпомагане по Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Тъй като безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, бенефициентите са длъжни да документират и събират цялата

информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) № 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период не по-кратък от 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна помощ или минимална помощ или от датата на предоставяне на индивидуална държавна помощ или минимална помощ. В случаите на помощ, предоставяна на части, срокът започва да тече от датата на последно предоставената част. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент № 2023/2831 за период от 10 години от датата, на която е отпусната всяка индивидуална помощ по такава схема.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез Администратора на помощ на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

ПРОГРАМА
„ЛЮБИТЕЛСКО ИЗКУСТВО“ 2027 г.

I. Тематична област на културата/ Обхват на програмата

Програма „Любителско изкуство“ 2027 е насочена към развитие и популяризиране на любителското изкуство[5], насърчаване на приобщаването чрез занимания с изкуство и изграждане на връзки между традиционните културни ценности и съвременното художествено изразяване. Подкрепата е насочена към развитие и популяризиране на изкуството сред любители чрез дейности, ръководени от професионалисти в съответната област на изкуството и културата.

[5] „Любителско изкуство“, съгласно дефиницията на Закона за закрила и развитие на културата (Допълнителни разпоредби, § 1, т. 5), е културна дейност, осъществявана от лице или от група лица, непрофесионално заети в областта на изкуството.

II. Цели на програмата

1. Развитие и устойчиво функциониране на любителските художествени формации.
2. Повишаване качеството на художествените практики чрез работа с професионални творци, педагози и носители на нематериално културно наследство.
3. Разширяване на участието на деца, младежи, възрастни и уязвими групи в културния живот.
4. Съхраняване, предаване и популяризиране на нематериалното културно наследство.
5. Развитие на съвременни форми на изкуство.
6. Насърчаване на публичния достъп до любителското изкуство и неговото представяне извън обичайното място на дейност.

III. Направления

Програмата подкрепя проекти в следните направления:

- Визуални изкуства
- Екранни изкуства
- Литература
- Музика
- Танц и пърформанс
- Театър

IV. Кандидати

1. Допустими кандидати

1.1 . Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗЗРК;

1.2 . Организации, учредени по Закона за народните читалища;

1.3 Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ.

V. График за обявяване на конкурса – кандидатстване

- Кандидатстването по програмата се осъществява в периода май – юли 2027 г.
- Времеви обхват за осъществяване на проектите: 12 (дванадесет месеца от сключването на договора за финансово подпомагане.
- Отчитане на проектите: 1 (един) месец след края на срока за осъществяване.

VI. Приложим режим на помощ

По настоящата програма финансирането не представлява държавна помощ по смисъла на чл. 107, § 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС), тъй като не са изпълнени кумулативно критериите за наличие на държавна помощ, съгласно тълкуването на Европейската комисия в Известието относно понятието за държавна помощ (2016/C 262/01). Предложената аргументация има за цел да гарантира спазване на забраната за предоставяне на държавна помощ, като следва да бъде обект на проверка на нивото на всеки отделен проект.

В програмата е задължително изискване всички събития да бъдат със свободен достъп за публика, което изключва възможността за генериране на приходи от билети, такси или продажби. Съгласно точки 28 – 30, 33 – 34 и 196 – 197 от Известието на Комисията (2016/C 262/01), образователни и културни дейности, които не се предоставят срещу заплащане или срещу минимално такова, не участват в пазарни отношения и не могат да бъдат квалифицирани като дейности от стопанско естество. В този смисъл техните получатели не действат като „предприятия“ по смисъла на правилата за държавна помощ, поради което липсва наличие на пазарна конкуренция, или ако такива обстоятелства възникнат вследствие на изпълнявана дейност, ефектът би бил с ограничени локален ефект и не би засегнал търговията между държавите членки. Точки 196 – 197 от Известието изрично посочват, че публичното финансиране на културни дейности с чисто локален характер не представлява държавна помощ, тъй като е малко вероятно да окаже влияние върху трансграничната търговия.

Програмата „Любителско изкуство“ финансира местни състави, общности и любителски групи, чиито дейности имат локален и общностен обхват, не са насочени към международни

пазари и не създават конкурентно предимство пред оператори в други държави членки. Дори потенциални партньорства или сътрудничества не променят този характер, доколкото не се подчертава международна пазарна ориентация и не се реализират икономически, а социални, културни и образователни ползи.

Поради липсата на икономическа дейност и предимство, липсата на селективност в икономически смисъл и липсата на потенциален ефект върху търговията между държавите членки, финансирането по програмата не попада в приложното поле на чл. 107, § 1 от ДФЕС.

VII. Финансови параметри

- Общ размер на финансирането на програмата: 13% от общия бюджет за програмите.
- Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро.
- Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 20 000 евро.
- Процент на съфинансиране: при проекти, кандидатстващи за финансова подкрепа на стойност над 15 000 евро, кандидатите следва да осигурят собствен принос (финансов и нефинансов) минимум 20% от общия бюджет на проекта, за което представят декларация.

Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране на една и съща дейност от други източници на средства.

VIII. Дейности

1. Допустими дейности

По програмата се подкрепят проекти, насочени към развитие, създаване, представяне и популяризиране на любителското изкуство, които включват една или повече от следните дейности:

1.1. Създаване и развитие на културно съдържание

- Създаване на нови художествени произведения, спектакли, концерти, изложби, литературни, аудиовизуални или други културни продукти в областта на любителското изкуство;
- Разработване и надграждане на репертоар, художествени програми и творчески продукции;

- Подготовка и осъществяване на публични художествени изяви;
- Създаване на културен продукт чрез съвременни форми на изкуство.

1.2. Обучение и творческо развитие

- Организиране на обучения, семинари, ателиета, творчески работилници, майсторски класове, репетиционни лагери и други форми за развитие на знанията, уменията и художествения потенциал на участниците.

1.3. Дейности за разширяване на участието в културния живот

- Привличане на нови участници към любителските художествени формации;
- Дейности за активно включване на деца, младежи, възрастни хора и представители на уязвими групи;
- Инициативи, насърчаващи културното участие и социалното приобщаване чрез изкуство.

1.4. Дейности за съхраняване и предаване на нематериалното културно наследство

- Издирване, документиране, съхраняване и популяризиране на традиционни знания, умения, занаяти, обичаи, празници, песни, танци и други елементи на нематериалното културно наследство;
- Дейности, осигуряващи приемственост между поколенията чрез предаване на знания и практически умения;
- Дейности с участието на живи носители на нематериално културно наследство.

1.5. Разпространение и популяризиране

- Организиране на публични представяния, концерти, спектакли, изложби, прожекции, литературни събития и други културни прояви;
- Дейности за популяризиране на резултатите от проекта чрез информационни и комуникационни инициативи;

- Представяне на любителското изкуство в различни населени места, включително извън обичайното място на дейност на кандидата.

1.6. Партньорства и обмен на добри практики

- Дейности за изграждане и развитие на партньорства между културни организации, читалища, образователни институции, културни институти, неправителствени организации и други партньори;
- Дейности за обмен на добри практики и опит между любителски художествени формации;
- Международни партньорства и обмен, обмен на знания и популяризиране на българската култура.

IX. Специфични условия

1. Всеки проект следва задължително да включва:

- Участие на най-малко едно лице с доказан професионален опит в съответната художествена област (художествен ръководител, педагог, творец или носител на нематериално културно наследство) в творческия екип, което има ясно определени функции при изпълнението на проекта;
- Както дейности за развитие на участниците (обучение, репетиции, работа с художествен ръководител, творчески процес), така и поне едно публично представяне на създадения художествен продукт;
- Дейности по публичност и популяризиране на проекта и постигнатите резултати.

2. Всички събития, организирани в рамките на програмата, следва да бъдат със свободен достъп за публика.

X. Разходи

1. Допустими разходи

- За възнаграждения на административния екип, ангажиран с управлението и изпълнението на проекта (ръководител, координатор, счетоводител, технически

сътрудник и др.) – до 20 % от размера на исканото финансиране от Национален фонд „Култура“;

- За възнаграждения на лица, осъществяващи художественото изпълнение на проекта, включително професионални художествени ръководители, педагози, творци, обучители и живи носители на нематериално културно наследство;
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС.
- За наем на помещения, сцени, изложбени пространства, техника и специализирано оборудване, необходими за изпълнението на проекта;
- За транспорт, настаняване и дневни, когато са пряко свързани с изпълнението на проектните дейности;
- За публично представяне, разпространение и популяризиране на резултатите от проекта, включително разходи за маркетинг, реклама, изработка и разпространение на информационни и рекламни материали, дигитална комуникация, фотографско и видеозаснемане.

XI. Критерии за оценка

Максимален брой точки – 100

Минимален брой точки за одобряване на проектно предложение – 60 точки.

№	Критерий	Точки
1	**Съответствие с целите на програмата**	**(до 20 т.)**
1.1	Проектното предложение е в съответствие с целите и обхвата на програма „Любителско изкуство“ 2027 и допринася за развитието, популяризирането и устойчивото развитие на любителското изкуство.	от 0 до 10 т

1.2	Проектното предложение ясно аргументира обществената и културната необходимост от осъществяване на предвидените дейности, като адресира конкретни потребности на участниците, местната[6] общност или целевите публики.	от 0 до 10 т
2	**Художествено съдържание и принос към целите на програмата**	**(до 20 т.)**
2.1	Предвидените художествени дейности са ясно описани, логически свързани и създават условия за развитие на участниците в областта на любителското изкуство.	от 0 до 10 т.
2.2	Предвидените художествени продукти и публични представяния са адекватни на заложените дейности, целевите групи и очакваните резултати и допринасят за развитието и популяризирането на любителското изкуство.	от 0 до 10 т.
3	**Качество на проектното предложение и капацитет за изпълнение**	**(до 30 т.)**
3.1	Целите, дейностите, графикът и очакваните резултати са ясно формулирани, логически свързани и реалистични.	от 0 до 10 т.
3.2	Екипът за изпълнение и привлечените специалисти притежават необходимия професионален опит, компетентност и организационен капацитет за качествено изпълнение на проекта.	от 0 до 10 т.
3.3	Бюджетът е реалистичен, добре аргументиран, ефективен и съответства на планираните дейности и очакваните резултати.	от 0 до 10 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 30 т.)**

[6] Съвкупността от местните жители, организации, институции и културни практики, които оформят обществения и културния живот на дадено място.

4.1	Проектът допринася за разширяване на достъпа до любителско изкуство чрез активно включване на нови участници, различни възрастови групи и общности, включително деца, младежи, възрастни хора и представители на уязвими групи, когато това е приложимо.	от 0 до 10 т.
4.2	Проектът предвижда ефективни дейности за публично представяне, разпространение и популяризиране на резултатите, включително достигане до нови публики и реализиране на дейности извън обичайното място на дейност на кандидата, когато това е приложимо.	от 0 до 10 т.
4.3	Предвидените резултати имат потенциал за устойчиво въздействие чрез продължаване на художествената дейност, развитие на участниците, изграждане на партньорства, съхраняване и предаване на културни ценности и/или създаване на предпоставки за бъдещи инициативи.	от 0 до 10 т.

ПРОГРАМА
„ОБРАЗОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ В ОБЛАСТТА НА ИЗКУСТВАТА И КУЛТУРАТА“

I. Тематична област на културата / Обхват на програмата

Програма „Образование и развитие в областта на изкуствата и културата“ финансира проекти, които формират културна компетентност[7] в обществото, професионално образование в училищата по изкуствата и културата (чл. 13 от ЗЗРК), висшите училища по

[7] „Културна компетентност“ е наименованието, с което е позната в обществото осмата ключова компетентност – културна осведоменост и изява от Препоръка на Съвета от 22 май 2018 година относно ключовите компетентности за учене през целия живот (ОВ С 189, 4.6.2018 г.). „Компетентността за културна осведоменост и изява означава разбиране и уважение към начина, по който идеи и значение се изразяват творчески и се предават в различните култури и посредством редица изкуства и други форми на културата. Тя включва ангажираност за разбиране, развиване и изразяване на собствените идеи и чувство за собственото място или роля в обществото по разнообразни начини и в най-различен контекст“ (ОВ С 189, 4.6.2018 г. с.11).

изкуства и университетите, както и проекти, които изграждат капацитет и осигуряват професионално развитие на специалисти от различни културни сектори в следните направления:

- ➔ Визуални изкуства
- ➔ Екранни изкуства
- ➔ Литература
- ➔ Музика
- ➔ Танц и пърформанс
- ➔ Театър
- ➔ Културно наследство

Програмата е изградена от три компонента, като всеки от тях взаимно се допълва с останалите при изграждането на капацитет и система за качествено образование и развитие в областта на изкуствата и културата.

1. Компонент „Културна компетентност“
2. Компонент „Професионално образование в областта на изкуствата и културата“
3. Компонент „Професионално развитие в областта на изкуствата и културата“

II. Цели на програмата

1. Компонент „Културна компетентност“

Компонентът „Културна компетентност“ има за цел да формира културна осведоменост и осъзнатост като активно се „практикува“ творческа изява през целия живот, започвайки от любителско творчество и стигайки до професионална артистична дейност. Проектите трябва да подпомагат формирането на театрална, музикална, танцова, визуална, филмова и читателска култура, както и на културна памет в обществото като предпоставка както за култивирано потребление, така и за последваща професионална реализация в областта на изкуствата и културата. Това е част от социалната ангажираност на изкуствата и културата. Проектите трябва да се реализират при спазване на принципите на културната политика, съгласно чл. 32 от ЗЗРК, като създават условия за „откриване, подпомагане и обучение на млади таланти в областта на културата“ (чл. 2, т. 8 от ЗЗРК), както и възможности всеки да развива своята култура и да се ползва от националните и общочовешките културни ценности (чл. 54. ал. 1 от КРБ) .

2. Компонент „Професионално образование в областта на изкуствата и културата“

Основната цел на компонента „Професионално образование в областта на изкуствата и културата“ е формирането на професионална компетентност чрез предлагането и одобряването на проекти за формално и неформално обучение. Те трябва да осигурят приемственост, развитие и усъвършенстване на образованието в областта на изкуствата и културата като принцип на културната политика (чл. 2, т. 10 от ЗЗРК) във връзка с отговорността на Министерство на културата по отношение на осигуряване на условия за професионална подготовка и обучение на творци и специалисти в областта на културата и ръководството на средните училища по изкуство и култура (чл. 14, ал. 2, т. 3 от ЗЗРК). Проектите трябва да са относими към нови и актуални проблеми, практики и технологии, свързани с професионалната подготовка на творците и специалистите, без да повтарят обучението и учебните планове на училищата по изкуствата и културата (чл. 13 от ЗЗРК), както и на висшите училища по изкуствата и университетите. Обхватът на компонента е максимално разширен, започвайки от гимназиалния етап на училищното образование, за да се осигури достатъчен времеви ресурс за формиране на качествени млади специалисти в областта на изкуствата и културата. Това е част от отговорността на обществото към културното развитие.

3. Компонент „Професионално развитие в областта на изкуствата и културата“

Компонентът „Професионално развитие в областта на изкуствата и културата“ е отговор на необходимостта от непрекъснато усъвършенстване на професионалната компетентност на творците и специалистите в областта на изкуствата и културата, които вече работят в културни организации. Той е част от отговорността на Министерство на културата по отношение на осигуряване на условия за професионална подготовка и обучение на творци и специалисти в областта на културата и ръководството на средните училища по изкуство и култура (чл. 14, ал. 2, т. 3 от ЗЗРК). Неговата цел е да осигури професионално развитие на творците и специалистите в областта на изкуствата и културата чрез предлагането и одобряването на проекти за формално и неформално обучение, които отчитат новите реалности и съвременните предизвикателства. В своята съвкупност проектите трябва да

гарантират качествено осъществяване на основните дейности в различните сектори, както и устойчиво развитие на системата на културата.

III. Кандидати

1. Допустими кандидати

1.1. Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1, т.1 от ЗЗРК;

1.2. Културни организации по смисъла на чл. 4, ал. 1. от ЗЗРК – културни институти, които се създават със специален закон или акт на изпълнителната или местната власт, както и университети и висши училища, които извършват дейност в областта на изкуствата и културата. Само за проекти, които не получават за същата дейност финансиране през системата за делегирани бюджети;

1.3. Читалища по смисъла на чл. 2, ал. 1 и 2 от ЗНЧ;

1.4. Самоосигуряващи се физически лица с българско гражданство, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ.

IV. График за кандидатстване

- Срок за кандидатстване: февруари 2027 г.
- Времеви обхват за осъществяване на проектите: 12 (дванадесет месеца от сключването на договора за финансово подпомагане.
- Отчитане на проектите: 1 (един) месец след края на срока за осъществяване.

V. Приложим режим на помощ

По настоящата програма финансирането не представлява държавна помощ по смисъла на чл. 107, § 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС), тъй като не са изпълнени кумулативно критериите за наличие на държавна помощ, съгласно тълкуването на Европейската комисия в Известието относно понятието за държавна помощ (2016/C 262/01). Предложената аргументация има за цел да гарантира спазване на забраната за предоставяне на държавна помощ, като следва да бъде обект на проверка на нивото на всеки отделен проект.

В програмата е задължително изискване всички събития да бъдат със свободен достъп за публика, което изключва възможността за генериране на приходи от билети, такси или продажби. Съгласно точки 28 – 30, 33 – 34 и 196 – 197 от Известието на Комисията (2016/C 262/01), образователни и културни дейности, които не се предоставят срещу заплащане или срещу минимално такова, не участват в пазарни отношения и не могат да бъдат квалифицирани като дейности от стопанско естество. В този смисъл техните получатели не действат като „предприятия“ по смисъла на правилата за държавна помощ, поради което липсва наличие на пазарна конкуренция, или ако такива обстоятелства възникнат вследствие на изпълнявана дейност, ефектът би бил с ограничени локален ефект и не би засегнал търговията между държавите членки. Точки 196 – 197 от Известието изрично посочват, че публичното финансиране на културни дейности с чисто локален характер не представлява държавна помощ, тъй като е малко вероятно да окаже влияние върху трансграничната търговия.

Поради липсата на икономическа дейност и предимство, липсата на селективност в икономически смисъл и липсата на потенциален ефект върху търговията между държавите членки, финансирането по програмата не попада в приложното поле на чл. 107, § 1 от ДФЕС.

VI. Финансови параметри

- Общ размер на финансирането на програмата: 5 % от общия бюджет за програмите.
- Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро.
- Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 15 000 евро.
- Процент на съфинансиране – неприложимо.

Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране на една и съща дейност от други източници на средства.

***** *Една организация може да сключи договор за финансиране само по един компонент, избран по нейна преценка, независимо по колко компонента е кандидатствала и по колко от тях е одобрена за финансиране.*

VII. Дейности

1. Допустими дейности за компонент „Културна компетентност“

- Дейности за стимулиране на творческа изява, участие в културния живот и създаване на условия за първи стъпки в различни изкуства, чрез организиране на творчески работилници, клубове, школи, ателиета, подкрепа за ученически и младежки творчески занимания.
- Дейности, целящи ранно откриване, насърчаване и подкрепа на таланти.
- Дейности за развитие на културна грамотност и критическо мислене, вкл. образователни програми, свързани с анализ, интерпретация и оценка на художествени произведения.
- Комуникационни кампании, насочени към развиване на културната осведоменост.
- Подкрепа за организации с цел разширяване основната им дейност с образователни инициативи и събития.
- Краткосрочни образователни и практически ателиета, работилници и обучения в областта на театъра, музиката, танца, визуалните изкуства, дигиталните изкуства, литературата (включително читателската култура), аудиовизуалните практики (филмово обучение, сторителинг и др.).
- Проекти, които свързват изкуства и културна памет: осъществяване на възстановки на исторически и културни събития, които формират културна осведоменост за миналото и начина на изразяване на предходни поколения, проучвания и художествени интерпретации на местно културно наследство; изработване и представяне културни карти на местни общности, представяне на (и работа с) архиви, устна история, семейна и общностна памет.
- Форуми, фестивали, събития и инициативи, които стимулират културно участие и диалог в обществото с приоритет регионално (областно) и местно (общинско) равнище.
- Дейности за културно приобщаване на специфични групи (деца, възрастни, хора с увреждания, малцинства, мигранти и др.) чрез творчески подходи и методи, както и чрез културно посредничество.

2. Допустими дейности за компонент „Професионално образование в областта на изкуствата и културата“

- Дейности по надграждане на професионалната подготовка на ученици от училищата по изкуствата и културата, както и на студенти от висшите училища по изкуства и университетите чрез специализирани обучения, практически занятия и майсторски класове.
- Провеждане на краткосрочни специализирани обучения по съвременни артистични практики, технологии, методи и подходи, които не дублират учебните планове на образователните институции.
- Организиране на практически лаборатории, творчески резиденции и интензивни обучителни програми с участието на утвърдени български и чуждестранни преподаватели, артисти и специалисти.
- Осъществяване на практически обучения, стажове, практики, свързани с културни дейности, и менторски програми в културни организации, музеи, театри, галерии, библиотеки, архиви, филмови и музикални студиа, фестивали и други професионални културни структури.
- Дейности за усвояване на нови технологии и дигитални инструменти, приложими в различните области на изкуствата и културата, включително дигитализация, аудиовизуални технологии, сценични технологии, мултимедия, изкуствен интелект, виртуална и добавена реалност и други съвременни професионални практики.
- Разработване и прилагане на иновативни обучителни методики, учебни материали, практически модели и образователни ресурси в областта на професионалното артистично образование.
- Проекти за развитие на предприемачески, управленски и организационни умения на бъдещи творци и специалисти, включително управление на културни проекти, културен мениджмънт, маркетинг, авторско право, финансиране и развитие на публики.
- Провеждане на обучения за изграждане на професионални умения за участие в национални и международни конкурси, фестивали, изложби, концерти, спектакли, филмови форуми и други културни събития.
- Подкрепа за съвместни образователни проекти между училища по изкуствата и културата, висши училища, университети и културни организации, включително

професионални браншови организации в областта на културата, с цел обмен на знания, добри практики и практически опит.

- Осъществяване на интердисциплинарни образователни проекти, които съчетават различни области на изкуствата, културата, науката и технологиите.
- Организиране на национални и международни образователни форуми, конференции, семинари, летни академии и обучителни събития, насочени към професионалното развитие на обучаващите се.
- Дейности за професионално ориентиране, кариерно консултиране и подготовка за реализация в културния и творческия сектор.
- Проекти за развитие на международно образователно сътрудничество, обмен на обучаеми и преподаватели и участие в съвместни обучителни инициативи с чуждестранни партньори.
- Дейности за включване на ученици и студенти в реални професионални творчески проекти и процеси чрез работа по продукции, изложби, концерти, спектакли, филмови и литературни произведения под ръководството на утвърдени професионалисти.

3. Допустими дейности за компонент „Професионално развитие в областта на изкуствата и културата“

- Дейности за повишаване и надграждане на професионалната квалификация на творци и специалисти, работещи в областта на изкуствата и културата, чрез специализирани обучения, практически занятия, майсторски класове и програми за продължаващо професионално обучение.
- Провеждане на краткосрочни специализирани обучения по съвременни артистични практики, технологии, методи и професионални подходи, съобразени с актуалните тенденции и развитието на културния сектор.
- Организиране на професионални лаборатории, творчески резиденции, обучителни ателиета и интензивни програми с участието на утвърдени български и чуждестранни експерти, артисти, преподаватели и културни професионалисти.

- Реализиране на програми за обмен на професионален опит, обучения на работното място, менторски инициативи, специализации и краткосрочни професионални мобилности между културни организации в страната и чужбина.
- Дейности за придобиване и усъвършенстване на компетентности за работа с нови технологии и дигитални инструменти, приложими в различните области на изкуствата и културата, включително дигитализация, аудио-визуални и сценични технологии, мултимедия, изкуствен интелект, виртуална и добавена реалност, дигитално съдържание и други съвременни професионални решения.
- Разработване, апробиране и прилагане на иновативни методики, модели, инструменти и ресурси за продължаващо професионално обучение и развитие на творци и специалисти в областта на изкуствата и културата.
- Проекти за развитие на управленски, организационни и предприемачески компетентности на творци, културни оператори и специалисти, включително културен мениджмънт, стратегическо планиране, управление на проекти, маркетинг, развитие на публики, авторско право, интелектуална собственост, финансиране, набиране на средства и международно сътрудничество.
- Провеждане на обучения за усъвършенстване на професионалните умения за участие в национални и международни фестивали, изложби, концерти, спектакли, филмови форуми, конкурси, биеналета, панаири на книгата и други професионални културни прояви.
- Подкрепа за съвместни проекти между културни организации, професионални браншови организации, висши училища, научни институти и международни партньори с цел обмен на знания, добри практики, експертен опит и професионални компетентности.
- Осъществяване на интердисциплинарни проекти, насочени към усвояване на нови знания и професионални умения чрез взаимодействие между различни области на изкуствата, културата, науката, образованието и технологиите.
- Организиране на национални и международни професионални форуми, конференции, семинари, обучителни академии, работни срещи и дискусионни форми, насочени към обмен на опит, професионално развитие и въвеждане на добри практики.

- Дейности за развитие на лидерски умения, управление на екипи, организационно развитие, управление на промяната и изграждане на професионални мрежи в културния сектор.
- Проекти за международно професионално сътрудничество, обмен на експерти, творци и специалисти, участие в съвместни обучения, специализации и програми за професионално развитие с международни партньори.
- Дейности за професионално усъвършенстване чрез участие в реални творчески, кураторски, сценични, музейни, библиотечни, архивни, филмови, музикални и други културни процеси под ръководството на водещи български и чуждестранни професионалисти.
- Обучения и практически програми за въвеждане на международни стандарти, добри практики, иновации и устойчиви модели на работа в управлението, създаването, представянето, съхраняването и популяризирането на културното съдържание.

VIII. Разходи

1. Допустими разходи за компонент „Културна компетентност“

- За възнаграждения на екипа, който е ангажиран административно с осъществяването на проекта (ръководител, счетоводител, технически сътрудници и пр.) – до 20 % от исканата сума;
- За възнаграждения на участниците – творчески екип и технически екип в проекта;
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС;
- За наем на помещения/пространства, техника и съоръжения, свързани с осъществяването на проекта;
- За маркетинг, реклама и разпространение на проекта;
- За дизайн, художествено оформление и печат на рекламни и информационни материали за целите на проекта;

- За транспорт, настаняване и дневни на участници, пряко свързани с дейностите на проекта;
- Логистични разходи, пряко свързани с дейностите по проекта – за транспорт на техника и материали, вкл. спедиторски услуги.

2. Допустими разходи за компонент „Професионално образование в областта на изкуствата и културата“

- За възнаграждения на екипа, който е ангажиран административно с осъществяването на проекта (ръководител, счетоводител, технически сътрудници и пр.) – до 20 % от исканата сума
- За възнаграждения на участниците - творчески екип и технически екип в проекта;
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта , при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС;
- За наем на помещения/пространства, техника и съоръжения, свързани с реализацията на проекта;
- За маркетинг, реклама и разпространение на проекта;
- За дизайн, художествено оформление и печат на рекламни и информационни материали за целите на проекта;
- За транспорт, настаняване и дневни на участници, пряко свързани с дейностите на проекта;
- Логистични разходи, пряко свързани с дейностите по проекта – за транспорт на техника и материали, вкл. спедиторски услуги

3. Допустими разходи за компонент „Професионално развитие в областта на изкуствата и културата“

- За възнаграждения на екипа, ангажиран с административното управление и координацията на проекта (ръководител, координатор, счетоводител, технически сътрудник и др.) – до 20 % от исканата сума;

- За възнаграждения на обучители, лектори, ментори, модератори, експерти, консултанти и други специалисти, пряко ангажирани с изпълнението на дейностите по проекта;
- За възнаграждения на технически и организационен персонал, необходим за провеждането на обученията, семинарите, лабораториите, майсторските класове и останалите дейности по проекта;
- За разработване, подготовка и адаптиране на обучителни програми, методически материали, учебни ресурси, дигитално съдържание и други материали, необходими за изпълнението на проекта;
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС;
- За наем на учебни, репетиционни, изложбени, конферентни и други помещения, както и на техника, специализирано оборудване и съоръжения, необходими за изпълнението на проекта;
- За достъп до специализирани дигитални платформи, бази данни, лицензи, софтуер и онлайн обучителни ресурси, когато са необходими за изпълнението на проекта;
- За транспорт, настаняване и дневни разходи на обучители експерти и участници, когато са пряко свързани с дейностите по проекта;
- За логистични разходи, пряко свързани с организацията и изпълнението на проекта, включително транспорт на оборудване, учебни материали и техническо обезпечаване;
- За организация и провеждане на обучения, семинари, конференции, професионални форуми, майсторски класове, лаборатории, резиденции и други форми на продължаващо професионално обучение;
- За превод, симултанен превод, жестов превод, модериране и други специализирани услуги, когато са необходими за изпълнението на проекта;
- За информация, публичност, комуникация, дизайн, художествено оформление, изработка и печат на информационни, обучителни и рекламни материали, свързани с проекта;

- За външни експертни услуги, свързани с оценка на резултатите, разработване на анализи, методики, препоръки и други продукти, когато са предвидени в проекта.

IX. Критерии за оценка – компонент „Културна компетентност“

Максимален брой точки – 100

Минимален брой точки за одобряване на проектно предложение – 60 точки.

№	Критерий	Брой точки
1	**Съответствие и значимост**	**(до 20 т.)**
1.1	Целите са ясно формулирани и насочени към формиране и/или надграждане на културна компетентност – знания, умения, нагласи и способности за участие в културния живот и/или професионална реализация.	от 0 до 5 т
1.2	Проектът ясно идентифицира конкретен дефицит, свързан с културната компетентност (на индивидуално, институционално или секторно ниво), и аргументира необходимостта от намеса.	от 0 до 5 т.
1.3	Профилът, опитът и дейността на кандидата са в съответствие с предложените дейности и демонстрират капацитет за осъществяване на дейности, свързани с формиране на културна компетентност.	от 0 до 5 т.
1.4	Проектът има ясно формулирана концепция, която описва: какви културни компетентности, знания и/или умения ще бъдат развити; чрез какви подходи (обучения, менторство, обмен, практически форми и др.); за кои целеви групи (вкл. ученици, студенти, професионалисти или широки публики).	от 0 до 5 т.
2	**Качество на проектното предложение**	**(до 30 т.)**
2.1	Предложените дейности са насочени към формиране и/или надграждане на културна компетентност, знания и умения на ясно идентифицирана целева група от участници. Дейностите са конкретни, методически	от 0 до 15 т.

	обосновани, логически свързани и реалистични спрямо времевия и ресурсен обхват.	
2.3	Дейностите са организирани така, че да осигуряват равен достъп до участие и развитие на културна компетентност, включително за представители на уязвими и недостатъчно представени групи.	от 0 до 15 т.
3	**Организационен капацитет и реалистичност на изпълнението**	**(до 30 т.)**
3.1	Кандидатът демонстрира необходимия организационен, професионален и експертен капацитет за осъществяване на проекта. Представен е ясен, последователен и реалистичен план за изпълнение, включващ основните етапи на подготовка, организация, провеждане и оценка на образователните дейности, съобразени със спецификата на проекта.	от 0 до 15 т.
3.2	Бюджетът е обоснован и съответства на дейности с пряк принос към изграждането на културна компетентност, разходите са пазарно реалистични и пропорционални на очакваните резултати.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 20 т.)**
4.1	Проектът води до постигане на конкретни и измерими резултати във формирането и/или надграждането на професионални знания, умения и компетентности на участниците.	от 0 до 5 т.
4.2	Проектът създава устойчиви партньорства и сътрудничества между образователни институции, културни организации и професионалната общност, които допринасят за повишаване качеството на професионалното образование.	от 0 до 5 т.
4.3	Предвидени са конкретни механизми за прилагане на придобитите знания и умения след приключване на проекта чрез практическа реализация, професионално развитие, последващи образователни инициативи или интегрирането им в дейността на участващите организации.	от 0 до 5 т.
4.4	Проектът създава предпоставки за устойчиво използване и разпространение на разработените образователни ресурси, методики,	от 0 до 5 т.

	добри практики и резултати в професионалната общност и образователната система.	

X. Критерии за оценка – компонент „Професионално образование в областта на изкуствата и културата“

Максимален брой точки – 100

Минимален брой точки за одобряване на проектно предложение – 60 точки.

№	Критерий	Брой точки
1	**Съответствие и значимост**	**(до 20 т.)**
1.2	Проектът ясно идентифицира конкретна потребност или дефицит в професионалното образование в областта на изкуствата и културата и убедително аргументира необходимостта от предложените дейности.	от 0 до 5 т.
1.3	Профилът, професионалният опит и експертизата на кандидата са в съответствие с предложените дейности и доказват капацитет за осъществяване на специализирани образователни проекти в областта на изкуствата и културата.	от 0 до 5 т.
1.4	Проектът има ясно формулирана образователна концепция, която определя какви професионални компетентности, практически умения и специализирани знания ще бъдат развити, чрез какви форми на обучение и за кои целеви групи, като съдържанието е съобразено с актуалните професионални практики и не дублира действащите учебни планове и програми.	от 0 до 10 т.
2	**Качество на проектното предложение**	**(до 30 т.)**

2.1	Целите на проекта са ясно формулирани и насочени към формиране, надграждане и усъвършенстване на професионални знания, умения и компетентности в областта на изкуствата и културата.	от 0 до 10 т.
2.2	Предложените дейности са насочени към формиране и/или надграждане на професионални знания, умения и компетентности на ясно идентифицирана целева група от ученици, студенти, млади творци и/или специалисти в областта на изкуствата и културата. Дейностите са конкретни, методически обосновани, логически свързани и реалистични спрямо времевия и ресурсния обхват	от 0 до 10 т.
2.3	Предвидените форми на обучение, практическа работа, менторство, стажове или други образователни дейности са подходящи за постигане на целите на проекта и осигуряват високо качество на професионалната подготовка.	от 0 до 10 т.
3	**Организационен капацитет и реалистичност на изпълнението**	**(до 30 т.)**
3.1	Кандидатът демонстрира необходимия организационен, професионален и експертен капацитет за осъществяване на проекта. Представен е ясен, последователен и реалистичен план за изпълнение, включващ основните етапи на подготовка, организация, провеждане и оценка на образователните дейности, съобразени със спецификата на проекта.	от 0 до 15 т.
3.2	Бюджетът е обоснован и съответства на предвидените образователни дейности, разходите са пазарно реалистични, пропорционални на очакваните резултати и пряко допринасят за повишаване качеството на професионалното образование в областта на изкуствата и културата.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 20 т.)**

4.1	Проектът води до постигане на конкретни и измерими резултати във формирането и/или надграждането на професионални знания, умения и компетентности на участниците.	от 0 до 5 т.
4.2	Проектът създава устойчиви партньорства и сътрудничества между образователни институции, културни организации и професионалната общност, които допринасят за повишаване качеството на професионалното образование.	от 0 до 5 т.
4.3	Предвидени са конкретни механизми за прилагане на придобитите знания и умения след приключване на проекта чрез практическа реализация, професионално развитие, последващи образователни инициативи или интегрирането им в дейността на участващите организации.	от 0 до 5 т.
4.4	Проектът създава предпоставки за устойчиво използване и разпространение на разработените образователни ресурси, методики, добри практики и резултати в професионалната общност и образователната система.	от 0 до 5 т.

IX. Критерии за оценка „Професионално развитие в областта на изкуствата и културата“

Максимален брой точки – 100

Минимален брой точки за одобряване на проектно предложение – 60 точки.

№	**Критерий**	**Брой точки**
1	**Съответствие и значимост**	**(до 20 т.)**
1.2	Проектът ясно идентифицира конкретна потребност от повишаване на професионалната квалификация, усъвършенстване на компетентностите	от 0 до 5 т.

	или придобиване на нови знания и умения на творци и специалисти в областта на изкуствата и културата и убедително аргументира необходимостта от предложените дейности.	
1.3	Профилът, професионалният опит и експертизата на кандидата са в съответствие с предложените дейности и доказват капацитет за осъществяване на проекти за продължаващо професионално развитие в областта на изкуствата и културата.	от 0 до 5 т.
1.4	Проектът има ясно формулирана концепция за професионално развитие, която определя какви професионални компетентности, практически умения и специализирани знания ще бъдат надградени или придобити, чрез какви форми на формално и/или неформално обучение и за кои целеви групи, като съдържанието е съобразено с актуалните професионални практики, новите технологии и съвременните предизвикателства пред културния сектор.	от 0 до 10 т.
2	**Качество на проектното предложение**	**(до 30 т.)**
2.1	Целите на проекта са ясно формулирани и са насочени към повишаване и надграждане на професионалните знания, умения и компетентности на творци и специалисти в областта на изкуствата и културата в съответствие със съвременните професионални практики и потребностите на културния сектор.	от 0 до 10 т.
2.2	Предложените дейности са насочени към повишаване на квалификацията, усъвършенстване или придобиване на нови професионални компетентности на ясно идентифицирана целева група от творци и специалисти, работещи в областта на изкуствата и културата. Дейностите са конкретни, логически последователни, методически обосновани и реалистични спрямо времевия и финансовия обхват на проекта.	от 0 до 10 т.
2.3	Предвидените дейности за продължаващо професионално развитие са подходящи за постигане на целите на проекта и осигуряват устойчиво	от 0 до 10 т.

	повишаване на професионалната квалификация и компетентностите на участниците.	
3	**Организационен капацитет и реалистичност на изпълнението**	**(до 30 т.)**
3.1	Кандидатът демонстрира необходимия организационен, професионален и експертен капацитет за осъществяване на проекта. Представен е ясен, последователен и реалистичен план за изпълнение, включващ основните етапи на подготовка, организация, провеждане и оценка на дейности, съобразени със спецификата на проекта.	от 0 до 15 т.
3.2	Бюджетът е обоснован и съответства на предвидените образователни дейности, разходите са пазарно реалистични, пропорционални на очакваните резултати и пряко допринасят за повишаване качеството на професионалното развитие в областта на изкуствата и културата.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 20 т.)**
4.1	Очакваните резултати от проекта са ясно формулирани, реалистични и водят до повишаване на професионалната квалификация, разширяване на компетентностите и прилагане на нови знания и умения в професионалната практика на творците и специалистите в областта на изкуствата и културата.	от 0 до 10 т.
4.2	Проектът създава предпоставки за устойчиво професионално развитие чрез изграждане на дългосрочен капацитет, въвеждане на добри практики, създаване на професионални партньорства, обучителни ресурси или модели, които могат да бъдат използвани и след приключване на проекта.	от 0 до 10 т.
4.3	Проектът допринася за повишаване качеството на дейността на културните организации и за развитието на професионалната среда чрез разпространение на придобитите знания, обмен на опит и насърчаване на сътрудничеството между творци, специалисти и организации в областта на изкуствата и културата.	от 0 до 10 т.

ПРОГРАМА

„МОБИЛНОСТ“ 2027

I. Тематична област на културата / Обхват на програмата

Програма „Мобилност“ 2027 предоставя финансова подкрепа за участие на български културни организации, индивидуални артисти и творчески екипи в национални и международни професионални професионални събития, обучения и инициативи, които допринасят за професионалното представяне, развитие, международния обмен, представянето на българската култура и изграждането на устойчиви професионални партньорства.

II. График за обявяване на програмата

Програма „Мобилност“ 2027 с провежда в две (2) сесии със следните графици:

1. Първа сесия: февруари – март 2027 г.: за проекти с дейности в периода 01.05 – 01.09.2027 г.
2. Втора сесия: юли 2027 г.: за проекти с дейности в периода: 01.09 – 31.03.2028 г.

III. Цели на програмата

1. Да подпомага участието на български културни оператори, творци и организации в професионални национални и международни културни събития.
2. Да насърчава представянето и международната видимост на българската култура и изкуство.
3. Да стимулира професионалния обмен, създаването на нови партньорства и развитието на устойчиво международно сътрудничество.
4. Да подпомага професионалното развитие и повишаването на квалификацията на творците и културните специалисти чрез участие в специализирани форуми, обучения и професионални формати.

IV. Направления на програмата

1. Визуални изкуства

2. Литература

3. Танц и пърформанс

4. Екранни изкуства

5. Музика

6. Театър

V. Кандидати

1. Допустими кандидати

1.1. Български частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1 от ЗЗРК;

1.2. Организации, регистрирани по Закона за народните читалища;

1.3. Физически лица с българско гражданство или право на пребиваване в България;

1.4. Културни организации по смисъла на чл. 4, ал. 1. от ЗЗРК – културни институти, които се създават със специален закон или акт на изпълнителната или местната власт. Само за проекти, които не получават за същата дейност финансиране през системата за делегирани бюджети;

VI. Приложим режим на помощ

По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Разясненията по приложимия режим са изведени в Приложение № 1 към настоящите Условия.

VII. Финансови параметри

1. Общ размер на финансирането на програмата: 8% от общия бюджет
2. Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро
3. Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект:
    - За проекти с един участник[8] (1) – 1 700 евро;
    - За проекти с двама до шестима участници (2 – 6) – 6 000 евро;
    - За проекти със седем и повече участници (7+) – 12 000 евро.

Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране за едно и също перо по проекта от други източници на средства.

VIII. Дейности

1. Допустими дейности

- Участие в международни и национални културни форуми, фестивали, конкурси, панаири, изложби, професионални срещи и други събития с доказано значение за развитието на съответния културен сектор;
- Представяне на българско художествено съдържание чрез концерти, спектакли, изложби, прожекции, литературни събития, презентации, демонстрации, showcase формати, pitch-сесии, професионални панели, дискусии и други публични прояви;
- Участие в професионални обучения, семинари, майсторски класове, ателиета, резиденции, творчески лаборатории, практически обучения и други форми за повишаване на професионалната квалификация;
- Участие на чуждестранни творци и културни специалисти в професионални събития и инициативи, организирани в България, когато това допринася за международния обмен и развитието на българския културен сектор.

[8] За целите на настоящата програма под „участници в проекта“ се разбират българските и чуждестранните артисти, творци, културни специалисти и други лица, чието участие е необходимо за изпълнението на проектните дейности и за които се кандидатства за финансиране по Програмата.

IX. Разходи

1. Допустими разходи

- За транспорт на участниците до и от мястото на провеждане на дейностите по проекта;
- За настаняване и дневни разходи на участниците, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта и са определени в съответствие с приложимата нормативна уредба;
- За такси за участие в професионални форуми, фестивали, конкурси, обучения, майсторски класове, семинари и други събития, когато са задължително условие за участие;
- За транспорт на произведения на изкуството, музикални инструменти, сценични елементи, техническо оборудване, изложбени материали и други специализирани материали и оборудване, необходими за участието в проекта, включително разходи за спедиторски услуги;
- За наем на превозно средство, когато това е икономически най-целесъобразният начин за изпълнение на проекта;
- За гориво при използване на собствено или наето превозно средство, когато този начин на пътуване е икономически обоснован;
- За транспорт, настаняване и други преки разходи, свързани с осигуряване участието на лица със специални потребности, включително разходи за придружител при доказана медицинска необходимост и за наем на технически помощни средства;
- За застраховка, когато тя е задължително условие за осъществяване на пътуването или участието в събитието.

X. Критерии за оценка

Максимален брой точки – 100

Минимален брой точки за одобряване на проектно предложение – 60 точки.

№	Критерий	Точки
1	**Съответствие с целите на програмата**	**(до 20 т.)**
1.1	Проектното предложение е в съответствие с целите и обхвата на програмата и аргументира необходимостта от осъществяване на предвидената мобилност.	от 0 до 10 т
1.2	Избраното събитие, обучение или професионален формат е релевантно спрямо дейността, професионалния профил и целите на кандидата.	от 0 до 10 т
2	**Професионална значимост**	**(до 30 т.)**
2.1	Професионалният опит, постиженията и художествената дейност на участниците са съобразени с характера и нивото на събитието.	от 0 до 15 т.
2.2	Участието има потенциал да допринесе за професионалното развитие, международното позициониране и разширяването на професионалните контакти на кандидата.	от 0 до 15 т.
3	**Организационна обоснованост**	**(30 т.)**
3.1	Представена е ясна и реалистична организация на участието, включително покана, програма, роля на участниците и очаквани резултати.	от 0 до 15 т.

3.2	Бюджетът е реалистичен, необходим и съответства на предвидените дейности.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(20 т.)**
4.1	Предвиденото участие има потенциал да повиши видимостта на българската култура и да разшири достъпа до нови публики, професионални партньори или пазари.	от 0 до 10 т
4.2	Очакваните резултати създават предпоставки за последващи професионални контакти, съвместни инициативи, участия или други устойчиви ползи за кандидата и културния сектор.	от 0 до 10 т

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ПОМОЩ

По настоящата процедура се прилагат правилата за минимална помощ: Дейностите извършвани от кандидата представляват минимална помощ (помощ „de minimis") съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis.

Съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2831 помощта, която не превишава прага от 300 000 евро отпускана на едно и също предприятие за период от три предходни години и не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, е т. нар. помощ de minimis. Такава помощ не попада в приложното поле на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, и не представлява държавна помощ.

„Минимална помощ" е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ. Режимът по държавните и минималните помощи се прилага само по отношение на предприятия.

„Икономическата дейност" се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

„Предприятие" по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи на кандидата са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ. При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ ще се счита целият размер на средствата от безвъзмездната финансова помощ, разходвани от кандидата.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която кандидатства предприятие, заедно с другите получени минимални помощи за едно и също предприятие за период от три предходни години, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро. Таванът, посочен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, се прилага независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години, който се взема предвид за целите на настоящия регламент, следва да се оценява периодично (период от 3 години преди датата на предоставяне). За всяко ново предоставяне на помощ de minimis трябва да се вземе предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през предходните три години, преди датата на предоставянето ѝ . За целите на тавана, посочен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен

в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се възползва от подпомагане по Регламента. Размерът на помощта може да бъде служебно намален, така че да не възникне превишение на тавана. Отказ за предоставяне на помощта може да бъде издаден вкл. ако се нарушават условията за кумулиране по чл. 5 от Регламента.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

1. предприятието кандидат;

2. предприятията, с които кандидатът образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;

3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;

4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в точки от 1 до 4 по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическото лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Във връзка с извършване на проверката по същество на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 („едно и също предприятие“), преди сключване на административен договор администраторът може да изиска от одобрените кандидати и партньори някои от следните документи (и за всички свързани с тях предприятия), отразяващи разпределението на капитала:

- Книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;

- Актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;

- Дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;

- Книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;

- Устав – приложимо за кооперациите.

Недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура са кандидати, които извършват дейност в:

а) областта на първичното производство на продукти от риболов и аквакултури

б) областта на първичното производство на селскостопански продукти

в) областта на преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти.

г) областта на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количествата на този вид продукти, които се изкупуват от първичните производители или предлагат на пазара от съответните предприятия; или

- когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители

По процедурата не се предоставят помощ на предприятия, когато отпускането й води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., включително на чл. 1, пар. 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване, преди всяко плащане, се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи - htttp://minimis.minfin.bg", по отношение на съответния бенефициент. Допълнително, преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи" - htttp://minimis.minfin.bg и декларациите за минимални помощи, предоставени от бенефициента по отношение на минимални помощи. Считано от 01.01.2026 г. задължението за публикуване на предоставените минимални помощи вече е в Европейския регистър - eAid Regsiter (https://stateaid.minfin.bg/bg/47), в рамките на три работни дни от датата на предоставяне на помощта. Проверките за натрупване на помощта до максималния допустим праг следва да бъдат правени и в него.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, кандидатите и партньорите следва да посочат в Декларация за минимални помощи кода на основната си и допълнителната (ако извършват такава) икономическа дейност, като за референция използват кода на дейността си съгласно Класификация на икономическите дейности (КИД-2025). Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година. За новосъздадени организации, които нямат приключила финансова година и подаден към НСИ отчет за дейността, съответствието се приема на декларативен принцип. На етап кандидатстване съответствието с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 се приема на декларативен принцип. Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2024/3118 от 10 декември 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на

членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L, 2024/3118) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 1 050 000 евро. (т.е. 300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832).В случай на натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831, с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 и с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупват до 300 000 EUR.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент. Данните за получените предходни минимални помощи следва да бъдат надлежно декларирани от предприятията, кандидатстващи за подкрепа по

процедурата, в Декларация за получените минимални помощи. Декларацията за минимални помощи се представя на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение, преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка, проверка за допустимост по отношение на максимално допустимия праг за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ще се извършва на база посочените данни в Декларация за получените минимални помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3, параграф 2, Администраторът на помощ ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, Администраторът ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати и партньори помощ в режим de minimis. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Администраторът на помощ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Администратора на помощ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, предоставената минимална помощ по настоящата процедура се възстановява в пълен размер, със законната лихва от момента на получаването до окончателното изплащане на помощта.

Когато с отпускането на новата помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се ползва от подпомагане по Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Тъй като безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, бенефициентите са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата

информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) № 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период не по-кратък от 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна помощ или минимална помощ или от датата на предоставяне на индивидуална държавна помощ или минимална помощ. В случаите на помощ, предоставяна на части, срокът започва да тече от датата на последно предоставената част. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент № 2023/2831 за период от 10 години от датата, на която е отпусната всяка индивидуална помощ по такава схема.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез Администратора на помощ на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

ПРОГРАМА
„КРИТИКА“ 2027

I. Тематична област на културата / Обхват на програмата

Програма „Критика“ подкрепя проекти за създаване и разпространение на професионална критика в сферата на изкуствата и културата, като отчита нейната роля за тяхното развитие. Програмата подпомага независими автори, специализирани издания, редакционни екипи и организации, които създават, публикуват и разпространяват качествено критическо съдържание. Насърчава се използването на съвременни форми за създаване, публикуване и разпространение на критическо съдържание, включително чрез дигитални платформи, подкасти, видеосъдържание и други новаторски формати.

II. Цели на програмата

1. Утвърждаване и развитие на професионалната критика в сферата на изкуствата и културата.

Създаване на благоприятна среда за развитие на професионалната критика чрез подкрепа за създаване, разпространение и достъп до качествено критическо съдържание и насърчаване на прилагането на професионални стандарти и критерии за неговото създаване.

2. Утвърждаване на професионалния критик като разпознаваем и необходим посредник между изкуството и публиката.

Подкрепа за развитието на професионалната критическа общност чрез насърчаване на участието на опитни специалисти и нови автори, развиване на компетенции и създаване на възможности за професионална приемственост и развитие.

3. Развитие и разширяване на публики

Насърчаване на взаимодействието с разнообразни публики, стимулиране на публичния дебат и повишаване на интереса, разбирането и активното участие в културния живот чрез достъп до качествено критическо съдържание.

III. Направления

Програмата подкрепя проекти във всички области на изкуството и културата в следните две направления:

„Утвърдени модели“

Подкрепя утвърдени модели за създаване, публикуване и разпространение на българско критическо съдържание: периодични печатни и електронни издания; критически сборници и алманаси; редакционни модели с професионални редактори и автори; публикуване на критика в специализирани издания; традиционни канали за разпространение. Създават се условия за приемственост, качество и устойчивост на професионалната критика.

„Иновативни модели за критика“

Подкрепя появата и развитието на иновативни и предприемачески модели за създаване, разпространение и потребление на професионално критическо съдържание, целящи разширяване на аудиториите и повишаване на общественото въздействие на критиката: хибридни дигитални платформи; мултимедийна критика (текст, подкаст, видео): платформи с интерактивно съдържание и общности; нови канали за разпространение – социални медии,

нюзлетъри, приложения и др.; предприемачески модели, партньорства. Насърчава се експериментът, новите форми на разпространение, достигането до нови аудитории, прилагането на нови бизнес модели.

“Публичен дебат”

Подкрепя модели за дебатиране пред широка аудитория, чрез насочване на вниманието към съдържателен и конструктивен дебат, основан на доказателства и документи. В публичният дебат се насърчава гражданската активност и толерантност.

IV. Кандидати

1. Допустими кандидати

1.1. Частни културни организации по смисъла на чл. 10, ал. 1 от ЗЗРК;

1.2. Български културни организации, които са разпоредители с държавни или общински бюджетни средства;

1.3. Самоосигуряващи[9] се физически лица, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ.

V. График за обявяване на конкурса – кандидатстване

- Срок за кандидатстване: юни – юли 2027 г.
- Времеви обхват за осъществя на проектите: 12 (дванадесет месеца от сключването на договора за финансово подпомагане.
- Отчитане на проектите: 1 (един) месец след края на срока за осъществяване.

VI. Приложим режим на помощ

По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

[9] Съгласно Допълнителните разпоредби, § 1, т. 7 на ЗЗРК „Свободна професия“ е професията на лица, упражнявана в областта на културата, която се осъществява самостоятелно и независимо.

Разясненията по приложимия режим са изведени в Приложение № 1 към настоящите Условия.

VII. Финансови параметри

- Общ размер на финансирането на програмата: 2 % от общия бюджет за програмите.
- Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 евро.
- Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 10 000 евро.
- Процент на съфинансиране – неприложимо.

Бенефициентът се задължава да не допуска двойното финансиране на една и съща дейност.

VIII. Дейности

1. Допустими дейности

Дейностите се отнасят и към *двете* направления.

- Създаване, публикуване и разпространение на професионално критическо съдържание. Допустимо е адаптиране и представяне на съдържанието в различни формати (текст, аудио, видео, мултимедия) с цел достигане до нови аудитории.
- Превод, адаптация и представяне на чуждестранни критически текстове в български контекст, както и популяризиране на българска критика в международен контекст.
- Публични събития за представяне и обсъждане на критическо съдържание – четения, лекции, дискусии, изложби, прожекции и други формати, както и допълващо финансиране на конференции и професионални форуми с международно участие.
- Образователни и менторски дейности – работилници, практически ателиета и менторски програми за студенти, докторанти, млади автори и начинаещи професионални критици с участието на утвърдени специалисти.
- Партньорства между специализирани медии, културни организации, висши училища и професионални общности, дейности за изграждане на професионални мрежи, събиране и анализ на секторни данни.
- Разработване и прилагане на предприемачески и новаторски модели за развитие на професионалната критика.

IX. Разходи

1. Допустими разходи

- За възнаграждения на екипа, който е ангажиран административно с реализацията на проекта (ръководител, координатор, счетоводител, технически сътрудници и пр.) – до 20% от исканата сума от Националния фонд „Култура“;
- За възнаграждения на автори, критици, редактори, преводачи, консултанти, изследователи, участници в публични събития и други специалисти, ангажирани с реализацията на проекта;
- За създаване, редактиране, адаптиране, публикуване и разпространение на критическо съдържание, включително разходи за техническо, технологично и организационно обезпечаване – наем на пространства, техника, софтуер, платформи, оборудване и други пряко свързани ресурси.
- За организация и провеждане на събития:
  - възнаграждения на участници – лектори, модератори, водещи, критици, изследователи, преводачи, технически лица;
  - наем на пространства – зали, сцени, изложбени пространства, аудитории и други места за провеждане на събитието;
  - техническо обезпечаване – наем на озвучаване, осветление, прожекционна техника, екрани, записваща техника, стрийминг оборудване;
  - разходи за онлайн провеждане – платформи за излъчване, техническа поддръжка, запис и обработка на видео/аудио материали;
  - транспорт и настаняване на поканени участници, когато са пряко свързани със събитието;
  - превод и осигуряване на достъпност – симултанен/последователен превод, жестов превод, субтитриране, адаптиране на материали;
  - материали за участниците и публиката – програми, информационни материали, каталози, разпечатки.
- за дизайн, визуална идентичност, художествено оформление, предпечат, печат, дигитално оформление и разработване на комуникационни материали;
- за създаване, поддържане и развитие на дигитални платформи, архиви, онлайн рубрики и други канали за разпространение на критическо съдържание;

- за уреждане на авторски и сродни права, лицензи и други права за използване на съдържание;
- За закупуване на техника, инструменти, консумативи, декор, реквизит и други материали, пряко необходими за реализиране на дейностите по проекта, при условие че стойността на всяка отделна вещ/предмет не надвишава 500 евро с включен ДДС.

** Препоръчително е разходите за организация и провеждане на събития да бъдат до 30% от общия бюджет на проекта, освен когато събитийната дейност е основен инструмент за достигане до публики и е обоснована в проектното предложение.*

X. Критерии за оценка

Максимален брой точки – 100

Минимален брой точки за одобряване на проектно предложение – 60 точки.

№	**Критерий**	**Брой точки**
1	**Съответствие и значимост**	**(до 20 т.)**
1.1	Проектното предложение демонстрира пряка и ясно аргументирана връзка с целите и обхвата на Програмата.	от 0 до 5 т
1.2	Профилът, професионалният опит и предходната дейност на кандидата са свързани с развитието на културната критика и съответстват на тематичния обхват на програмата. Представени са конкретни примери за осъществени дейности и постигнати резултати (публикации, критически формати, платформи, аудитории, партньорства и други).	от 0 до 5 т.
1.3.	Проектът представя ясна концепция, обоснована чрез секторен, обществен или културен контекст, и демонстрира добавена стойност спрямо съществуващи практики в областта на професионалната критика.	от 0 до 5 т.

1.4.	Предложението има потенциал за принос към развитието на професионалната критика чрез повишаване на качеството, разширяване на достъпа до критическо съдържание, развитие на нови публики или прилагане на ефективни подходи и формати.	от 0 до 5 т.
2	**Качество на проектното предложение**	**(до 30 т.)**
2.1	Проектното предложение представя ясна и последователна логическа връзка между тема, концепция, съдържание, планирани дейности, използвани методи и очаквани резултати. Представен е структуриран план за изпълнение, включващ основни етапи, срокове и отговорности.	от 0 до 10 т.
2.2	Предложението демонстрира високо качество и задълбоченост на съдържанието. Предвидените дейности създават предпоставки за разработване на аргументирано, аналитично, оригинално и професионално издържано критическо съдържание.	от 0 до 5 т.
2.3.	Проектът предлага качество и дълбочина на съдържанието. Предложените дейности предполагат създаване на аргументирано, оригинално и професионално издържано критическо съдържание.	от 0 до 10 т.
2.4.	Проектът представя ясна стратегия за разпространение на съдържанието чрез подходящи канали (печатни, дигитални, хибридни и други) и описва конкретни механизми за достигане, ангажиране и взаимодействие с целевите публики.	от 0 до 5 т.
3	**Организационен капацитет и реалистичност на изпълнението**	**(до 30 т.)**
3.1	Кандидатът демонстрира необходимия организационен и професионален капацитет за реализация на проекта. Представен е ясен, последователен и реалистичен план за изпълнение, включващ основните	от 0 до 15 т.

	етапи на подготовка, създаване, редактиране, публикуване, представяне и разпространение на критическото съдържание, съобразени със спецификата на проекта.	
3.2	Бюджетът е реалистичен и съответства на планираните дейности. Предвидени са реалистични, обосновани и съобразени с обичайните професионални нива на възнаграждение и разходи в сектора.	от 0 до 15 т.
4	**Въздействие и устойчивост**	**(до 20 т.)**
4.1	Предложението има ясен потенциал за достигане до нови и съществуващи публики чрез подходящи формати и канали за разпространение (медии, дигитални платформи, събития и други). Заложени са измерими индикатори за въздействие – обхват, ангажираност на аудиториите, обратна връзка и участие. Предвидени са механизми за повишаване на видимостта и разпознаваемостта на критическото съдържание сред конкретни професионални и по-широки обществени групи.	от 0 до 10 т.
4.2	Представени са реалистични възможности за продължаване на дейността след приключване на проекта чрез развитие на създадени формати и платформи, авторски рубрики, образователни инициативи, последващи модели за финансиране, партньорства и участие в професионални мрежи със специализирани медии, културни организации, образователни институции и други релевантни структури.	от 0 до 10 т.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ПОМОЩ

По настоящата процедура се прилагат правилата за минимална помощ: Дейностите извършвани от кандидата представляват минимална помощ (помощ „de minimis”) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС.

Съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2831 помощта, която не превишава прага от 300 000 евро отпускана на едно и също предприятие за период от три предходни години и не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, е т. нар. помощ de minimis. Такава помощ не попада в приложното поле на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, и не представлява държавна помощ.

„Минимална помощ” е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ. Режимът по държавните и минималните помощи се прилага само по отношение на предприятия.

„Икономическата дейност“ се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

„Предприятие” по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи на кандидата са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ. При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ ще се счита целият размер на средствата от безвъзмездната финансова помощ, разходвани от кандидата.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която кандидатства предприятие, заедно с другите получени минимални помощи за едно и също предприятие за

период от три предходни години, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро. Таванът, посочени в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, се прилага независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години, който се взема предвид за целите на настоящия регламент, следва да се оценява периодично (период от 3 години преди датата на предоставяне). За всяко ново предоставяне на помощ de minimis трябва да се вземе предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през предходните три години, преди датата на предоставянето ѝ . За целите на тавана, посочен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се възползва от подпомагане по Регламента. Размерът на помощта може да бъде служебно намален, така че да не възникне превишение на тавана. Отказ за предоставяне на помощта моеже да бъде издаден вкл. ако се нарушават условията за кумулиране по чл. 5 от Регламента.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

1. предприятието кандидат;
2. предприятията, с които кандидата образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени точки 1 до 4 по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения

посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическо лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Във връзка с извършване на проверката по същество на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 („едно и също предприятие“), преди сключване на административен договор администраторът може да изиска от одобрените кандидатите и партньори някои от следните документи (и за всички свързани с тях предприятия), отразяващи разпределението на капитала:

- Книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;
- Актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;
- Дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- Книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;
- Устав – приложимо за кооперациите.

Недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура са кандидати, които извършват дейност в:

а) областта на първичното производство на продукти от риболов и аквакултури

б) областта на първичното производство на селскостопански продукти

в) областта на преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти.

г) областта на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количествата на този вид продукти, които се изкупуват от първичните производители или предлагат на пазара от съответните предприятия; или

- когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители

По процедурата не се предоставят помощ на предприятия, когато отпускането ѝ води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., включително на чл. 1, пар. 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване, преди всяко плащане, се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи - htttp://minimis.minfin.bg", по отношение на съответния бенефициент. Допълнително, преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи" - htttp://minimis.minfin.bg и декларациите за минимални помощи, предоставени от бенефициента по отношение на минимални помощи. Считано от 01.01.2026 г. задължението за публикуване на предоставените минимални помощи вече е в Европейския регистър - eAid Regsiter (https://stateaid.minfin.bg/bg/47), в рамките на три работни дни от датата на предоставяне на помощта. Проверките за натрупване на помощта до максималния допустим праг следва да бъдат правени и в него.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, кандидатите и партньорите следва да посочат в Декларация за минимални помощи кода на основната си и допълнителната (ако извършват такава) икономическа дейност, като за референция използват кода на дейността си съгласно Класификация на икономическите дейности (КИД-2025). Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година. За новосъздадени организации, които нямат приключила финансова година и подаден към НСИ отчет за дейността, съответствието се приема на декларативен принцип. На етап кандидатстване

съответствието с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 се приема на декларативен принцип. Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2024/3118 от 10 декември 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L, 2024/3118) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 1 050 000 евро. (т.е. 300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832).В случай на натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831, с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 и с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупват до 300 000 EUR.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо

съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент. Данните за получените предходни минимални помощи следва да бъдат надлежно декларирани от предприятията, кандидатстващи за подкрепа по процедурата, в Декларация за получените минимални. Декларацията за минимални помощи се представя на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение, преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка, проверка за допустимост по отношение на максимално допустимия праг за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ще се извършва на база посочените данни в Декларация за получените минимални помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3, параграф 2, Администраторът на помощ ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, администраторът ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати и партньори помощ в режим de minimis. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Администраторът на помощ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Администратора на помощ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, предоставената минимална помощ по настоящата процедура се възстановява в пълен размер, със законната лихва от момента на получаването до окончателното изплащане на помощта.

Когато с отпускането на новата помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се ползва от подпомагане по Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Тъй като безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, бенефициентите са длъжни да документират и събират цялата

информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) № 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период не по-кратък от 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна помощ или минимална помощ или от датата на предоставяне на индивидуална държавна помощ или минимална помощ. В случаите на помощ, предоставяна на части, срокът започва да тече от датата на последно предоставената част. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент № 2023/2831 за период от 10 години от датата, на която е отпусната всяка индивидуална помощ по такава схема.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез Администратора на помощ на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

ПРОГРАМА

ЦЕЛЕВА ПОДКРЕПА „ТВОРЧЕСКА ЕВРОПА“/ ПОДПРОГРАМА „КУЛТУРА“

ПЪРВА И ВТОРА СЕСИЯ 2027

I. Обхват и цели на програмата

По подпрограма „Култура“ на програма „Творческа Европа“ на Европейската комисия се подкрепят широк кръг културни и творчески сектори, сред които:

- Архитектура
- Културно наследство
- Дизайн и моден дизайн
- Литература и издателска дейност
- Музика
- Сценични изкуства
- Визуални изкуства

Чрез подпрограма „Култура“ се насърчават сътрудничеството и обменът между културните организации и творците в Европа и извън нея. Програма „Творческа Европа“ има за цел:

- Насърчаване на художественото творчество и творческите нововъведения;
- Подкрепа на популяризирането и разпространението на европейско съдържание в Европа и извън нея;
- Подпомагане на творците да намират възможности за творческа дейност и изява отвъд границите на своите страни;
- Стимулиране на цифровия и екологичния преход на европейските културни и творчески сектори.

С програма ЦЕЛЕВА ПОДКРЕПА „ТВОРЧЕСКА ЕВРОПА“ / ПОДПРОГРАМА „КУЛТУРА“, Национален фонд „Култура“ предоставя финансова подкрепа за покриване на разходите по съфинансиране на български организации, които имат вече

подписани договори с Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA) на Европейската комисия по следните схеми за безвъзмездна помощ на подпрограма „Култура“, Програма „Творческа Европа“:

- ПРОЕКТИ ЗА ЕВРОПЕЙСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО, *които повишават капацитета на европейските културни и творчески сектори, като насърчават развитието на таланти, разработването на иновации, просперитета, устойчивия растеж и създаването на работни места.*
- РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКА ХУДОЖЕСТВЕНА ПРОИЗВЕДЕНИЯ цели *увеличаване на международното разпространение и разнообразието на европейски литературни произведения, както и популяризиране на четенето и на езиковото и културното многообразие на европейската литература сред широката публика;*
- PERFORM EUROPE – *инициатива, целяща доразвиването и внедряването на платформа, която ще позволи на сектора на сценичните изкуства да изпробва новаторски модели за представяне. Дейности за популяризиране с цел повишаване на видимостта и ангажираността на публиката; Разработване и прилагане на стратегия за комуникация, разпространение на информация и брандиране.*
- ПОДКРЕПА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗНАКА ЗА ЕВРОПЕЙСКО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО (EHL) *обхваща широк кръг от дейности, събития, инструменти и материали с цел създаване на възможности за финансиране в подкрепа на мрежата EHL, като се гарантира нейната сплотеност и устойчивост; схемата цели насърчаване на междукултурния диалог и укрепване на европейската идентичност, като се гарантира, че дейностите по EHL са в съответствие с по-широките европейски цели и ценности.*
- ПРОЕКТ ЗА ПОЛИТИКА ЗА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ В СФЕРАТА НА КУЛТУРНИТЕ И ТВОРЧЕСКИТЕ СЕКТОРИ *с цел да се популяризират и разпространяват инициативи, както и да се създадат нови възможности за изграждане на мрежи и обучение за професионалистите от културните и творческите сектори в селските райони, като същевременно се помогне на тези региони да задържат и привлекат млади хора чрез разширяване на възможностите в областта на културата.*

- ЕВРОПЕЙСКИ ПРОСТРАНСТВА НА КУЛТУРАТА *има за цел да насърчи прилагането на нови модели на сътрудничество в международните културни отношения, да стимулира преките контакти между хората чрез подход „отдолу нагоре“, основан на местни консултации и съвместно създаване; да мотивира преминаването отвъд представянето на многообразието на европейските култури по посока сътрудничество и съвместно създаване в нов дух на диалог, взаимно изслушване и учене, при които партньорите са равнопоставени и участват в съвместен процес на изграждане на капацитет.*
- ПОДКРЕПА ЗА ИНИЦИАТИВАТА „ТВОРЦИТЕ УЧАТ ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ“ (CLIP) НА СВЕТОВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ (WIPO) - *Защитата на правата на творците е от основно значение за изграждането на справедлива, приобщаваща и устойчива творческа икономика. Много творци, особено в музикалната индустрия, не винаги познават достатъчно добре механизмите, чрез които могат да защитават произведенията си и да получават приходи от тяхното използване. Подкрепата ще бъде насочена към създаването на допълнително съдържание за музикални творци от държавите, участващи в програма „Творческа Европа“, както и към разширяването на платформата CLIP в други културни и творчески сектори.*

II. Допустими кандидати

Български културни организации (юридически лица) със седалище в Република България, които имат подписани договори в качеството си на проектен КООРДИНАТОР или проектен ПАРТНЬОР, в рамките на проект, спечелил конкурс по Програма „Творческа Европа“ , подпрограма „Култура“ на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (ЕАСЕА) на Европейската комисия по схемите за безвъзмездна помощ посочени в т. I. Обхват и цели на програмата на настоящите Условия.

Не са допустими бенефициенти на програма „Творческа Европа“, подпрограма „Култура“ с поканите за индивидуална мобилност и резиденции по Culture Moves Europe („Културата движи Европа“).

III. График за обявяване на програма „Целева подкрепа „Творческа Европа“ 1-ва и 2-ра сесия – кандидатстване

- Срок за кандидатстване 1-ва сесия: март 2027
- Срок за кандидатстване 2-ра сесия: септември 2027
- Времеви обхват за реализацията на проектите: 12 (дванадесет) месеца от сключването на договора за финансово подпомагане.
- Отчитане на проектите: 1 (един) месец след края на срока за реализация.

IV. Приложим режим на помощ

По настоящата програма се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Разясненията по приложимия режим са изведени в Приложение № 1 към настоящите Условия.

V. Финансови параметри

- Общ размер на финансирането на програмата: 5% от общия бюджет за програмите.
- Минимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 1 000,00 евро.
- Максимален размер за финансовата помощ за конкретен проект: 90 000,00 евро.
- Процент на съфинансиране:

  - При проекти с финансиране под 15 000 евро – кандидатът не е задължен да осигурява собствен принос;

  - При проекти с финансиране над 15 000 евро – НФК може да осигури до 80% от бюджета на проекта за организации, които са проектен ПАРТНЬОР, и до 90% от бюджета на проекта за организации, които са проектен КООРДИНАТОР.

VI. Допустими дейности

- Всички събития и дейности, които са заложени в договора Програма „Творческа Европа“ на Европейската комисия, подпрограма/направление „Култура“, на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA) на Европейската комисия, с който се кандидатства за съфинансиране.

VII. Допустими разходи

- Заложени в бюджета на договора, подписан с Програма „Творческа Европа“ на Европейската комисия, подпрограма/направление „Култура“ на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA) на Европейската комисия, с които се кандидатства за съфинансиране и които предстои да бъдат направени след сключването на договор за финансова подкрепа с Национален фонд „Култура“.
- Национален фонд „Култура“ не финансира дейности с ретроактивно действие.

VIII. Процедура за оценка

След подаване на кандидатурата постъпилите документи подлежат на проверка за административна допустимост. Управителният съвет на Националния фонд „Култура“ с решение определя проектите, които ще бъдат подпомогнати финансово. Кандидатите се уведомяват на електронната поща, с която е направена регистрацията им в системата на Националния фонд „Култура“, като получават автоматично генерирано от системата съобщение.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ПОМОЩ

По настоящата процедура се прилагат правилата за минимална помощ: Дейностите извършвани от кандидата представляват минимална помощ (помощ „de minimis") съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Съгласно Регламент (ЕО) № 2023/2831 помощта, която не превишава прага от 300 000 евро отпускана на едно и също предприятие за период от три предходни години и не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, е т. нар. помощ de minimis. Такава помощ не попада в приложното поле на чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, и не представлява държавна помощ.

„Минимална помощ" е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ. Режимът по държавните и минималните помощи се прилага само по отношение на предприятия.

„Икономическата дейност" се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

„Предприятие" по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи на кандидата са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ. При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ ще се счита целият размер на средствата от безвъзмездната финансова помощ, разходвани от кандидата.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която кандидатства предприятие, заедно с другите получени минимални помощи за едно и също предприятие за период от три предходни години, не може да надхвърля левовата равностойност на 300 000 евро. Таванът, посочени в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, се прилага независимо от

формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три години, който се взема предвид за целите на настоящия регламент, следва да се оценява периодично (период от 3 години преди датата на предоставяне). За всяко ново предоставяне на помощ de minimis трябва да се вземе предвид общият размер на помощта de minimis, предоставена през предходните три години, преди датата на предоставянето ѝ . За целите на тавана, посочен в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се възползва от подпомагане по Регламента. Размерът на помощта може да бъде служебно намален, така че да не възникне превишение на тавана. Отказ за предоставяне на помощта може да бъде издаден вкл. ако се нарушават условията за кумулиране по чл. 5 от Регламента.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

1. предприятието кандидат;
2. предприятията, с които кандидата образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени точки 1 до 4 по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическо лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 2023/2831, само ако извършва икономическа дейност под

някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Във връзка с извършване на проверката по същество на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 („едно и също предприятие“), преди сключване на административен договор администраторът, НФК, може да изиска от одобрените кандидатите и партньори някои от следните документи (и за всички свързани с тях предприятия), отразяващи разпределението на капитала:

- Книга за акционерите – приложимо за акционерните дружества с поименни акции;
- Актуална справка за разпределението на капитала на дружеството – приложимо за акционерните дружества;
- Дружествен договор – приложимо за дружествата с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност, едноличните дружества с ограничена отговорност (учредителен акт), събирателните дружества и командитните дружества;
- Книга за акционерите и устав – приложимо за командитните дружества с акции;
- Устав – приложимо за кооперациите.

Недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура са кандидати, които извършват дейност в:

а) областта на първичното производство на продукти от риболов и аквакултури

б) областта на първичното производство на селскостопански продукти

в) областта на преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури, когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на закупените или пуснати на пазара продукти.

г) областта на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи:

- когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количествата на този вид продукти, които се изкупуват от първичните производители или предлагат на пазара от съответните предприятия; или
- когато помощта е свързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители

По процедурата не се предоставят помощ на предприятия, когато отпускането й води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., включително на чл. 1, пар. 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване, преди всяко плащане, се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи - htttp://minimis.minfin.bg", по отношение на съответния бенефициент. Допълнително, преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи" - htttp://minimis.minfin.bg и декларациите за минимални помощи, предоставени от бенефициента по отношение на минимални помощи. Считано от 01.01.2026 г. задължението за публикуване на предоставените минимални помощи вече е в Европейския регистър - eAid Regsiter (https://stateaid.minfin.bg/bg/47), в рамките на три работни дни от датата на предоставяне на помощта. Проверките за натрупване на помощта до максималния допустим праг следва да бъдат правени и в него.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, кандидатите и партньорите следва да посочат в Декларация за минимални помощи кода на основната си и допълнителната (ако извършват такава) икономическа дейност, като за референция използват кода на дейността си съгласно Класификация на икономическите дейности (КИД-2025). Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година. За новосъздадени организации, които нямат приключила финансова година и подаден към НСИ отчет за дейността, съответствието се приема на декларативен принцип. На етап кандидатстване съответствието с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831 се приема на декларативен принцип. Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, може да

се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2024/3118 от 10 декември 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L, 2024/3118) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832 от 15.12.2023 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 1 050 000 евро. (т.е. 300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832).В случай на натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831, с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 и с минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупват до 300 000 EUR.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент. Данните за получените предходни минимални помощи следва да

бъдат надлежно декларирани от предприятията, кандидатстващи за подкрепа по процедурата, в Декларация за получените минимални. Декларацията за минимални помощи се представя на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение, преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка, проверка за допустимост по отношение на максимално допустимия праг за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 ще се извършва на база посочените данни в Декларация за получените минимални помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3, параграф 2, Администраторът на помощ ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, администраторът ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати и партньори помощ в режим de minimis. В случай че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Администраторът на помощ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Администратора на помощ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831, предоставената минимална помощ по настоящата процедура се възстановява в пълен размер, със законната лихва от момента на получаването до окончателното изплащане на помощта.

Когато с отпускането на новата помощ de minimis може да бъде надвишен таванът, определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831, тази нова помощ не се ползва от подпомагане по Регламент (ЕС) № 2023/2831.

Тъй като безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията, бенефициентите са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС)

№ 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период не по-кратък от 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна помощ или минимална помощ или от датата на предоставяне на индивидуална държавна помощ или минимална помощ. В случаите на помощ, предоставяна на части, срокът започва да тече от датата на последно предоставената част. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент № 2023/2831 за период от 10 години от датата, на която е отпусната всяка индивидуална помощ по такава схема.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез Администратора на помощ на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.